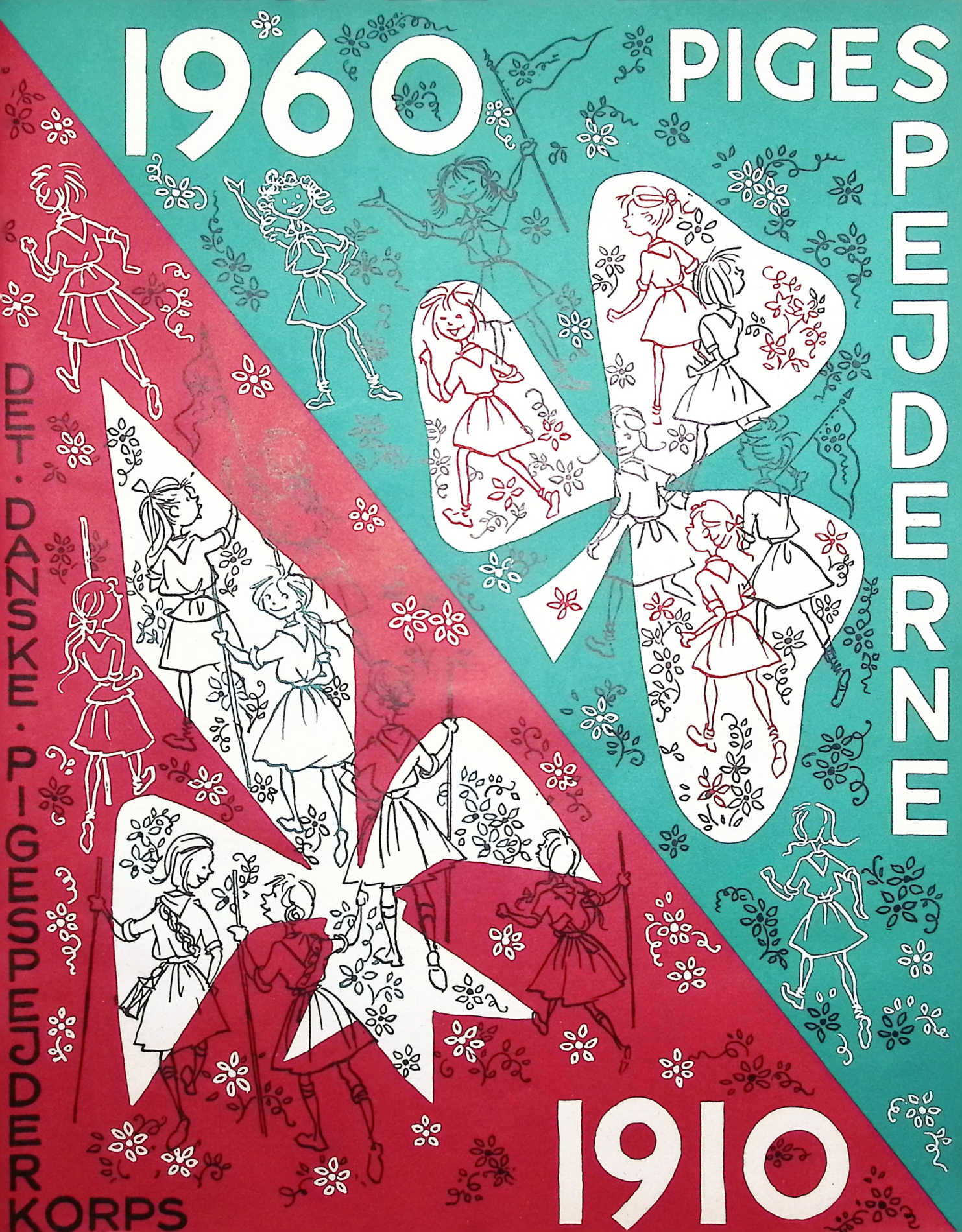

1960

PIGES
PE
J
D
E
R
N
E

1910

DET. - T.
DZSKH - P.
GUMWU
KORPS

Kære spejderkammerater mellem 11 og 80!

Til lykke med vort gamle korps, hvis 50-årige jubilæum vi fejrer, og allerede startede med at fejre i sommerens syv våde storlejligheder på Fyn, og måske specielt da vi alle samledes på Odense-dagen.

Hurra for vort store korps og for os allesammen stående som 16 rækker tætbeplantede urtebede, en nytte- og prydhave på Odense stadion. Hurra for alle de gode og glade, der gjorde korpset til det, det er i dag, men allermest hurra for de allerførste, der opfandt Det Danske Pigespejderkorps med Baden-Powells spejderbog i den ene hånd og staven i den anden.

— En del af disse første spejdere fra korpsets urtid vil den 10. oktober mødes i Spejderhuset, fejre det korps, de lagde grundstenen til, og måske på ægte pionervis med staven i hånd afgøre, hvem der var de første pigespejdere i kongeriget. Ligemeget hvem der vinder, og hvem der kom først — vi vil trykke deres næver og sige tak, fordi de kom.

I vil møde dem her i bladets spalter, men I vil også møde andre af korpsets gamle medlemmer; stemmer, der taler til os gennem beretninger, fra gulnede rapporter med silkebånd og laksegl eller fra siderne i de gamle, støvede numre af „Pigespejderne“, og de har meget at fortælle og sige os i dag.

Det er en spændende ting at gå på sporing, også når det er i korpsets blade og arkiver. Man bliver højtidelig stemt, når man sidder med en bunke af de gamle dokumenter i hånden, og som man fordyber sig i beretningerne, bliver man mere og mere videbegærlig og graver sig dybere ned og ind i korpsets fortid. Man leder efter billeder, man får også fat i de rigtig levende mennesker fra oldtiden og snakker med dem, man læser om „Familien Vandersen“ (Vandrepatruljen) i Estrid Otts festlige fremstilling og finder i de første dagbogsoptegninger fremtidige spejderchefer og kendte personligheder — i svøb. Man lader sig snart rive så meget med, at man glemmer alt andet, og pludselig husker man, at det, man skal, er at lave et *jubilæumsblad*, og det er allerede sent. Man tager sig voldsomt sammen og begynder at sortere og ordne i bunker, man spreder det ud på borde, stole og alt, over hele gulvet og når til det punkt, hvor man ikke tør røre sig for ikke at få kludder i det hele. Men heller ikke véd man, hvor man skal begynde eller ende, og det er ikke godt at vide, hvad det hele var blevet til, om ikke behjertede spejderkammerater, der har været meget længe i korpset, havde sendt beretninger om det, de véd og kan huske. Ganske vist får man nu flere ting i bunker på gulvet, men på en eller anden eventyrlig måde kæder det hele sig sammen — og her på jeres bord ligger i dag „Pigespejderne“ i korpsets jubilæumsudgave. Tak til alle, der skrev, til Trille, der tegnede som aldrig før, til trykkeriet, der tryllede det sammen trods poststrejke og ustandselige nye redaktionelle påfund, og til alle jer, der nu modtager det med forventning. Hvis I synes, det kommer lidt sent, så trøst jer med, at I har bedre tid til at læse det, når jubilæumsfestlighederne er ovre — men lad det ikke forsvinde ulæst ned i en eller anden bunke, for dette er en gave til hver enkelt af jer, de yngste små til de gamle og grå, en gave fra det korps, vi holder af, og hvis 50-årige fødselsdag vi så glade fejrer. Vel mødt i bladets spalter, på sporing i fortiden.

INDHOLD

Tegning af Robert Baden-Powell	122
Kære spejderkammerater mellem 11 og 80	122
En milepæl, jubilæumsartikel af spejderchefen	123
Dronning Ingrid's spejderjubilæum	125
Det begyndte med en patrulje	127
Vore spejderchefer gennem årene	130
Der berettes om de første lejre	132
Spejderprøver før og nu	134
Berømte patruljer: Vandrepatruljen	136
Berømte patruljer: D. M. K.	137
Klip fra en meget gammel spejderbog	138
Lejrliv i tyverne	141
50 års spejdertørn	142
I har vel ikke glemt at klippe frimærker?	143
Vi og de andre	144
Lidt om det internationale	146
Nordisk samarbejde allerede i 1916	147
Spændende kampe om Kongepokalen	148
„Pigespejderne“	150
Tinka	151
Det skulle man have fortalt os i 1910	152
Muntre minder	153
Specielt for store spejdere	154
Spejderjul	155
Postbox	155

Ruth

*Til lykke
med vort
evigt unge
korps!*

EN MILEPÆL -

Når en vandringsmand er kommet til en milepæl, hænder det, at han standser op en stund, ser sig tilbage, og siger til sig selv: „Så nåede jeg så vidt, hidtil har det været en god tur, gid jeg nu må få kræfter til at gå videre.“

En 50 års fødselsdag er en milepæl. Nu, da Det Danske Pigespejderkorps har nået denne ærværdige alder, må vi have lov til at se lidt på den vej, vi har bag os.

Hvordan begyndte det i grunden?

Da Baden-Powells tanker kom til Danmark, blev de hilst med begejstring af en flok drenge, som ikke var sene til at føre ideen ud i livet herhjemme. Og ganske naturligt fængede denne gnist også blandt pigerne. Små grupper sluttede sig sammen omtrent samtidig rundt om i landet, og med frejdigt gå-på-mod kastede de sig ud i spejdersporten. En af disse grupper, ved vi med sikkerhed, startede sin patrulje den 10-10 1910. Denne dato regner korpset som sin fødselsdag.

Det var nogle gæve piger, der marcherede ud ad vejene, iført store hatte, khakifarvede bluser, blå nederdele, røde tørklæder og strømpebånd til nedrullede strømper. Udstyret havde de i orden: kosteskaft med decimetermål, økser, spader, kompas, tøjsnor, felt-

flaske, forbindskasser o.s.v., alt i højeste beredskab. Mange hovedrystende ansigter, mangt et overbærende smil har fulgt dem. Tit var de ude for spottende tilråb og forsøg på latterliggørelse. Men de blev stædigt ved.

En vis form og orden kom der over dem, da de blev lagt ind under Det Danske Spejderkorps og dannede egne patruljer og troppe inden for dette korps' rækker. Hvordan drengene så på det forhold, kan måske illustreres ved at nævne titlen på en lille pjece fra 1912, den hedder: „Det Danske Spejderkorps, Afdeling B (Pigespejderne)“. Man bemærker, at vi måtte affinde os med at være i parentes.

Men efterhånden fik også pigerne dygtige og selvstændige ledere. De gik med begejstring ind for B.-P.s tanker. Samtidig indså de også, at piger nu engang har andre interesser, andet behov, end drengene, selv om de kan være fælles med dem i mangt og meget. Derfor arbejdede de på at tilpasse spejdersporten, så den kom mere i overensstemmelse med den kvindelige psyke, samtidig med at de søgte at bevare det primitive, friluftslivet og glæden ved et godt kammeratskab, kort sagt alle gode tanker, som er nedfældede i vort spejderløfte og vor spejderlov, og som B.-P. så klart så, er den første betingelse for, at barnet kan vokse op til at blive et værdifuldt medmenneske.

Derfor blev det naturligt, at pigerne skilte sig ud fra

*Pigespejder-
parade 1911,
forrest
Inger Dahlhoff
Nielsen*

drengene i et selvstændigt korps, derfor fik Det Danske Pigespejderkorps sin egen bestyrelse, – egen spejderchef havde pigerne allerede haft i en årrække.

Hvor skylder vi disse dygtige kvinder fra denne pionertid meget. Hvor har de givet deres tid og kræfter til en sag, som de holdt af og troede på, og hvor har de holdt ud.

Hvad trænede man i dengang?

Det er blevet fortalt, at megen tid gik med simpelt-hen at få folk til at forstå, hvad det hele drejede sig om. Meningen med patruljesystemet, hvordan man lever et patruljeliv, og hvilke opgaver man tager sig af i troppen. Alene det at få piger til at færdes pænt og ordentligt i flok skulle opøves. Derfor måtte der eksercits til, og man måtte lære at kommandere. Mange ting, som vi nu tager som en selvfølge, måtte gennemtænkes, prøves i praksis, og derefter blive valgt eller vræget. At behandle et telt og indrette sig hensigtsmæssigt på en lejrplads havde hidtil været ukendt. Desuden trænede man i klasseprøverne, som i begyndelsen var fælles med drengenes. Selvfølgelig har de ændret sig noget i overensstemmelse med tidens krav, men stort set følger vi de samme ideer nu som dengang.

Efterhånden som der kom flere spejdere til, og korpset voksede, var det nødvendigt med mere organisation. Man samlede derfor troppene i divisioner, – og en del år senere divisionerne i distrikter.

Dette krævede førere og atter førere. Og det krævede opøvelse og dygtiggørelse af førerne. Ledelsen lagde derfor megen vægt på føreruddannelsen, og disse retningslinier følger vi den dag i dag.

At spejderbevægelsen er international, er noget helt naturligt. Den henvender sig til alle uanset race, religion og politik. Og da menneskenes børn stort set er

ens over hele verden, har den grobund overalt på jorden. På et forholdsvis tidligt tidspunkt forstod frem-synede kvinder, at der var brug for et råd til at varetage og formidle alle de spørgsmål, der kan være af fælles interesse. Man oprettede et verdenskontor og en verdenskomité, hvor erfarne og modne førere med vidsyn og dygtighed har gjort og stadig gør et stort arbejde for, at de enkelte nationer kan leve et sundt og glad spejderliv uden at miste deres lands særpræg, men med det fælles spejderløfte og den fælles spejderlov som grundpiller. Det har ført til et meget livligt samkvem over hav og land, og er forhåbentlig med til at befordre den tolerance og internationale forståelse, som verden af i dag har så hårdt brug for.

Ved 50 års milepælen er vi standset op. Vi mindes med dyb tak alle dem, der gik forud. Tak til såvel dem, der gik i spidsen, og hvis navne er skrevet i korpsets historie, som til dem, der virkede i det stille, og som kun huskes af de få, men hvis indsats var lige så værdifuld og uundværlig.

Af deres ildhu opstod Det Danske Pigespejderkorps. De tændte en gnist, der fængede ud over det ganske land. Den voksede og blev til bål, hvis flammer lyser og opmuntrer, samler og maner os alle.

Vi skal videre ad vejen. Vi ved ikke hvilke forhindringer, der ligger bag det næste sving, og hvilke sten vi må flytte for at komme frem. Men vi nåede langt, og vi fik en god arv. Nu står det til os at løfte denne arv og bringe den videre.

Måtte vi få styrke til stedse at sætte vore spejderidealer i højsædet og bevare det oprindelige og primitive – barnesindet – næret og båret frem af den modne førers ildhu og ansvarsbevidsthed over for vort samfund, ja, over for hele verdens samfund.

Dronning Ingrid's spejderjubilæum

*Dronningen har
25 års jubilæum som protektrice
for Danmarks pigespejdere.*

Da Dronning Ingrid som ung, nygift kronprinsesse kom til Danmark, spurgte de to pigespejderkorps, om kronprinsessen ville støtte pigespejderbevægelsen ved at være deres protektrice.

Nu er det ikke altid let at få prinsessers ja; men i dette tilfælde skete det lykkeligt.

Men hvad ville det nu betyde? Ville det betyde mere, end at kronprinsessen lagde navn til sagen – og at det ville komme til at stå på korpsenes officielle papirer og foran i alle spejderes håndbog. Ville det betyde mere end velvillig interesse ved tid og lejlighed?

Ja, det kom til at betyde meget mere, og derfor skal der også fra alle Danmarks pigespejdere i dag lyde en varm og hjertelig tak, en tak for 25 års trofast spejdertjeneste og aktiv førergerning!

Hvad små, nye spejdere og måske endda nogle af de lidt ældre ikke ved, må det være en gammel spejders opgave at fortælle, og det kan fortælles med stolthed: Kronprinsesse Ingrid ønskede ikke at være protektrice blot af navn, men ønskede at sætte sig virkeligt ind i, hvad spejderarbejde bestod i, og i hvad spejderbevægelsen ville, – og derfor tog Kronprinsesse Ingrid i den kommende tid rundt til almindelige patrulje- og tropsmøder i København – ja, besøgte endog Spejderskolen i Korinth – og satte sig ind i prøvestoffet ved at få et par førere op på Amalienborg som instruktører, og kronprinsessen kontaktede korpsenes førere for at lære forretningsgangen i de to korps at kende.

Kronprinsessen tog samtlige spejderprøver, praktiske som teoretiske, og blev så interesseret i spejderbevægelsens idealer og livssyn, at Hendes

Kongelige Højhed ønskede at bære uniform og den 21. februar 1936 aflagde spejderløftet.

Dette var kun indledningen til mange års utrætteligt arbejde og en aldrig svigtende interesse for sagen, idet kronprinsessen i 1939 indvilgede i at blive formand for „Pigespejdernes Fællesråd“. – Fællesrådsmøderne holdes på Amalienborg, og disse har Kronprinsesse Ingrid – siden Dronning Ingrid – personligt ledet med stor dygtighed og forståelse for det inderste og bedste i spejderbevægelsen. Fællesrådsmøderne er deciderede arbejds møder; men de, der har lært Fællesrådets formand at kende, vil vide, at der midt i det målbevidste arbejde er plads til munter spøg og hyggeligt samvær, man kan godt sige, at vi ofte har moret os kongeligt.

Dronningen er Danmarks første pigespejder i mere end een forstand. – Mange nye, konstruktive ideer og fremsynede forslag er i årenes løb kommet fra Fællesrådets formand: Dronningen; om fælles stævner og lejre, om samarbejde mel-

lem korpsene i det hele taget – om rejser i udlandet og samarbejde på det internationale område – og samarbejde herhjemme mellem spejderbevægelsen, hjemmene og skolen – om spejderarbejdet i Grønland, – og tænker vi på de allersidste begivenheder: Sommerens våde, men dejlige oplevelser, så kom Hendes Majestæt, trods den knapt tilmålte tid, og delte både regnvejret og oplevelserne med os.

Det var dronningens ønske at se spejderne under arbejde og leg – og ikke blot unaturligt stille og højtidelige ved velkomst og parade, og derfor har alle „Danmarks glade blå“ i de 7 jubilæumslejre, der i løbet af to dage fik dronningebesøg, hver deres gode minde om, at Dronning Ingrid ønskede at se danske pigespejdere, som de er i hverdagen og blandt kammerater.

Ved jeres flid og jeres udholdenhed i det dårlige vejr og ved jeres gode humør og glade smil har I sikkert sagt Dronning Ingrid den bedste tak for 25 lange, gode år.

Lis Starcke

Dronningen besøgte som kronprinsesse i 1936 jubilæumslejren på Brahe-Trolleborg. Her ses kronprinsessen sammen med Lady Baden-Powell, yderst til venstre står Ida Thorbeck og på ladyens venstre side ses bestyrelsesformand Susanne Lassen, spejderchef Elisabeth Flagstad og souschef og intern. commiteret Naka Haugwitz

Det begyndte med en patrulje...

Af Else Linberry f. Haugsted

Den første Patrulje i D. D. P.

Øverste række fra venstre: Vera Christmas og Kaja Hammerich. — Næstøverste række fra venstre: PF Else Haugsted, Ellen Lund, Edith Gulman. — Nederst: Korporal Bodil Roepsdorph. Amatorbillede (1910), foto: frk. Gjerulff

En af de allerførste spejdere

fortæller om, hvordan

nogle 12 års piger efter at

have læst Baden-Powells bog

lavede et pigespejderprogram,

der blev uddelt i skole-

frikvarteret, og om den

første pigespejderpatrulje og

-trop i København.

Den første spire

På grund af min søsters bryllup den 23. juli 1910 kom vi ikke på landet den sommer, og jeg tilbragte ferien i København sammen med min 15-årige bror; jeg var selv 12 år og den yngste af en søskendeflok på fire.

Jeg fik således rig lejlighed til at betragte drenge-spejderne, der i august 1910 sås mange steder på Østerbro. Min bror fortalte mig om denne nye spejderbevægelse, der var startet af Baden-Powell, og skaffede mig Lembckes oversættelse af Baden-Powells bog, der udkom i juli 1910. Jeg tror, jeg betalte 1,50 kr. for bogen, hvilket var et stort indhug i mine lomme penge, der dengang beløb sig til 2 kr. om måneden, men aldrig nogensinde har mine penge været givet så godt ud, og jeg fik stor lyst til at være spejder.

Opholdet i den støvede og varme by øgede længslen, og overalt så jeg drengespejderne med store maleriske hatte, tørklæder og stave, – men ikke en eneste pige så jeg, hvorfor ingen piger?

Torsdag den 25. august 1910 var sommerferien så

forbi, og jeg begyndte min skolegang igen på Ingrid Jespersens Skole.

I skolens frikvarterer fortalte Vera Christmas mig også begejstret om spejderne og om den bog, hendes fader, forfatteren Walter Christmas var ved at skrive derom, og som udkom i 1911 med titlen „Svend Spejder“.

Hun var ligesom jeg fyr og flamme for at deltage sammen med drengene i det herlige friluftsliv, gå på opdagerfærd i naturen, tænde bål, rejse telt, lave mad etc., og vi fortsatte diskussionen i hendes hjem, hvor vi i hendes soveværelse satte os på gulvet med en elektrisk pære dækket af rødt papir imellem os; når vi så slukkede alt andet lys i værelset, var illusionen af et bål fuldkommen tiltrods for de blomstrede vægge og hvidlakerede møbler.

En pigespejdertrop kun for piger.

Jeg var meget optaget af Baden Powells bog, men da alle hans idéer udelukkende var beregnet på drenge, tumlede jeg med tanker om at lave et program for piger,

og at Vera og jeg skulle starte en spejdertrop, *kun for piger*.

Jeg forsøgte nu at omforme programmet til dyrkelse af *kvindelige* færdigheder, så som førstehjælp, madlavning, syning etc., jeg mente også, det ville hjælpe til at få mine forældre til at acceptere ideen, idet de på dette tidspunkt var forfærdede over at små pæne 12 års piger skulle opføre sig som uvorne drenge.

Jeg satte mig så til at skrive et program med love efter Baden Powells bog, idet jeg benyttede de ting, der især tiltalte piger (+ forældre).

Dette program, som jeg afskrev i flere eksemplarer, uddelte jeg nu til mine klassekammerater i frikvarteret, og ventede spændt på, hvad der ville ske.

Jeg følte mig noget beklemt, fordi der ligesom skulle mod til at komme med noget alvorligt, og ingen af mine kammerater, undtagen Vera, havde vist spejderne nogen interesse. Vi var en livlig flok i klassen, lette til latter og pjank, og angsten for at blive til grin eller foragtet lurede.

Imidlertid meldte Vera og Kaja sig straks med begejstring, underforstået, at de fik deres forældres tilladelse. Mange andre var også straks interesserede, og diskussionerne startede, da rygterne spredtes om det nye, der skulle startes.

Skolens og forældrenes indstilling.

Jeg blev klar over, at det ville være nødvendigt at indhente vor bestyrerinde, frk. Ingrid Jespersens, tilladelse til at starte en pigespejdertrop, da det ville medvirke til at overvinde forældrenes modvilje. Jeg samlede så alt mit mod og gik op til frk. Jespersen. Til min store glæde og lettelse ønskede hun mig med sit varmeste smil og håndtryk til lykke med foretagendet.

Dette følte jeg som en stor sejr.

Fire klassekammerater sluttede sig snart med stor

iver til os, der var endnu flere, der gerne ville have været med, men som ikke kunne få lov af deres forældre.

Mine egne forældre havde også stadig mange betænkeligheder, omend en stor del af deres modstand var brudt ved planen om dyrkelse af specielle *kvindelige* færdigheder, samt ved at frk. Jespersen havde givet sin tilladelse, men de insisterede dog bestemt på, at vi måtte have en voksen ledsager på vore udflugter.

Bodil gjorde da en stor indsats ved at bede sin elskelige tante, frk. Gjerulff, om at tage med os på vore ture, hvilket hun indvilgede i til vor store glæde.

Nu måtte vi have uniformer.

Vi gik alle syv i gang med at anskaffe os spejderhatter, spejderbælter, stave, grønne tørklæder og sløjfer, og da vi alle i forvejen var i besiddelse af hvide sweaters og marineblå nederdele, var vore uniformer anskaffet med forholdsvis små midler. Denne uniform beholdt vi de første 8 måneder.

De første ture.

Vi mødtes på Lille Triangel. Patruljens syv medlemmer, alle i vore nye „spejderuniformer“, og med frk. Gjerulff i spidsen (hun bar dog ikke uniform, men havde en almindelig kåbe på, galocher og paraply). Vi marcherede ud til Ryparken og tilbage igen. Det var måske ikke særlig langt og spændende, men for os var det en stor begivenhed, og det var dog en start, der var gjort.

Den næste gang marcherede vi fra Holte til Skodsborg, og midt på landevejen blev jeg af mine kammerater valgt til patruljefører, dermed var jeg altså, 12 år gammel, den første patruljefører i „Det Danske Pigespejderkorps“.

Vi trænede efter Baden Powells bog, og der var jo nok at tage fat på, kortlæsning, kompas, signalering, knob, sporing, første-hjælp, og prøverne til de forskellige duelighedstegn, rekrutprøve og 1. og 2. classespejderskamen.

Det tør nok siges, vi vakte opsigt.

Hver gang vi viste os på gaden, overfaldt drengene os med hujen og skrigen og tilråb som: „Tøsespejdere med kosterkafter, æh! bæh!“ og så en skraldende hån-latter: „Ha, ha, ha, ha, ha.“

Jeg tror, vi nærmest følte os som små helte, og det gjorde os endnu mere ivrige for at tage kampen op mod gamle fordomme og idéer. Jeg tror ingen af os tænkte på at skjule os eller uniformen, vi så bare lige ud, ignorerede dem og marcherede videre:

„Een, to, strømper og sko, maven i ro, een, to, højre og venstre, tyskere og svenskere, een, to, o.s.v.“

Det var en spændende og somme tider oprivende

brydningstid med voksne menneskers tagen standpunkt for eller imod samt en hektisk telefonering og diskussion forældre imellem.

Good turns spillede en stor rolle.

Baden-Powells mål var høje, måske for høje og svære at leve op til, men gjorde det egentlig noget, man kunne jo altid forsøge i det små. Vi viste stor opfindsomhed for at udføre good turns. Jeg husker, hvordan vi pilede af sted i strakt karriere for at være først på pletten for at hjælpe en ældre dame eller en svagelig person over gaden eller at bære pakker for folk. Min mors potteplanter blev vist også vandet lidt for tit.

Vi bestemte helt selv i begyndelsen.

Frk. Gjerulff gav os helt frie hænder angående „spejderiet“. Vort eget initiativ og vor 12-årige begejstring, opfindsomhed og selvstændighedstrang kom til fuld udfoldelse så vidt årstiden ellers tillod det. Frk. Gjerulff var ikke aktiv i den retning, hun fungerede som en hyggelig og for vore forældre betryggende ledsager, og hun har taget mange fotografier af os i vore selvkomponerede uniformer. Derfor havde disse måneder udviklet os således, at vi var trænede og modne til at nyde godt af en dygtig førers initiativ, da frk. Dahlhoff-Nielsen blev vores tropsfører i april 1911.

Frk. Dahlhoff-Nielsen var 18 år og gymnasiast på Ingrid Jespersens skole, hun gik med stor iver ind i vor „bevægelse“, antog straks vor uniform og overtog hvervet som tropsfører i stedet for frk. Gjerulff. Vi var vokset i antal, således at vi kunne deles i to patruljer, og i løbet af sommeren udskiftede vi de hvide sweaters med khakifarvede drengespejderbluser, men bibeholdt resten af uniformen. Vi var da ca. 20 i troppen.

Frk. Dahlhoff-Nielsen var en dygtig fører og i besiddelse af betydelige organisationsevner; under hendes ledelse blev troppen i april 1911 indmeldt i Det Danske Spejderkorps, 11. Østerbro trop. Fra april til oktober voksede vi støt i antal, således at troppen ved opvisningen for Baden-Powell på Erimitagesletten i sept. 1911 og paraden for kronprins Christian (senere Chr.X.) bestod af 4 patruljer, og kun 2 måneder senere af 5 patruljer eller 45 spejdere.

*Midt på
landevejen
valgte mine
kammerater
mig til
patruljefører*

Den 7.-15. juli 1912 deltog ca. 25 af troppens spejdere i en rejse til Stockholm til Olympiaden, hvor vi fik lov til at marchere ind på stadion i spidsen for Det Danske Spejderkorps, og forøvrigt var rejsen og opholdet en stor oplevelse for os alle. Efter den rejse fik vor frk. Dahlhoff-Nielsen sølvulven for særlig udmærket spejdervirksomhed, og i juni 1912 fik vi en bestyrelse i D. D. S. med grevinde A. Brockenhuus-Schack som præsident og frk. Dahlhoff-Nielsen som medlem af bestyrelsen.

For „gammel“ til at være spejder.

I november 1912 (jeg var nu 14 år gammel) begyndte min moder at tale om, at hun syntes, jeg var blevet for stor og for gammel til at være spejder og til at gå i skole, og skønt jeg insisterede på at fortsætte og at ville tage studentereksamen, blev jeg nogle måneder senere, trods gråd og tænders gnidsel, meldt ud af skolen, konfirmeret og sendt til en „Finishing School“ i Schweiz, for nu skulle jeg til at være en voksen „dame“ (begrebet teen-ager kendte man ikke dengang). Dermed blev der sat punktum for min spejdervirksomhed.

Jeg ser nu tilbage på de år, da jeg var spejder, som nogle af de lykkeligste og bedste i mit liv; jeg havde fået fat i noget rigtigt og godt, og jeg ønsker, at alle piger må opleve det samme.

Vore spejderchefer gennem årene

En fører er en kammerat,
en trofast ledsager,
som man kan stole på –
Lezard.

I Norge sidder en gammel, viis spejderkone, som man har kaldt hele nordens spejderbedstemor. Hun hedder ellers Margrethe Parm, men det kommer ikke historien ved. Hun sagde til mig forleden dag: „I danske blå har altid haft held til at have den rigtige spejderchef på det rigtige tidspunkt! Skøn på det!“ Jeg tænkte over det, fandt hun havde ret og skønnede på det, for:

Først havde vi i grevinde Brockenhuus Schack en udpræget pioner, et menneske af den slags, som mange vil finde mærkelig måske, men som er egne i kraft af deres personlighed; de ved, hvad de vil og går lige på uden smålige hensyn. Et menneske af den art er det godt at have i

Elisabeth
Flagstad,
spejderchef
og leder af
spejder-
skolen

Spejderchef
Johanne Marie
Petersen
sammen med
sin adjutant
Hanna Lund,
der selv blev
spejderchef
i 1939

spidsen i de første år, hvor folk enten ler eller også forarges over noget nyt, der er dukket op i tiden. Grevinden var chef fra 1914 til 1920 og var således den, der allerførst måtte lægge navn og ryg til dannelsen af et pigespejderkorps. Hidtil havde pigerne hængt lidt på her og der hos drengene.

Meget ung, fuld af idealisme, høj og flot, overtog Johanne Marie Petersen korpset i 1920. Det var ikke nemme år heller, for mens man før, når man talte om pigespejdere, kun havde en bestemt slags at tænke på, så var nu det grønne korps opstået og opstået efter store vanskeligheder med det oprindelige korps. Der er altid noget negativt og uværdigt ved ufred, og nu skulle der skabes ro og ny grokraft i det ti år gamle korps. Johanne Marie Petersen var lærerinde, men hun havde da ferierne, og hun havde da søndagene, og altid var hun på rejse for at tale, for at instruere, for at opflamme, – kort sagt for at gøre alt det, som nu de samlede divisionschefer, distriktschefer og instruktører skal udrette. I 1924 giftede chefen sig, og souschefen, frk. Flagstad, overtog regeringen.

Elisabeth Flagstad var spejderchef i 14 år. Det var organisationsår, hvilket skal forstås sådan, at der skaffedes system i love og reglementer. Det var også kvindelige år med huslige sysler og husflid, og korpsets navle blev Korinth, hvor Spejderskolen var blevet en god og

Grete Brockenhuus Schack omgivet af spejdere og forere på vej til lejren ved Barritskov.

fast institution. Dette sidste betød uhyre meget, man havde nu et sted, hvor man kunne mødes, for det var jo længe før Spejderhuset, for slet ikke at tale om Jægergården, havde set dagens lys. Korpset voksede så meget, at der måtte laves et arrangement med en sekretær og sågar noget i retning af et depot, hvilket dog kun var en kommode, men det var jo en kommode med grokraft i! I 1938 gik der det sorgens budskab ud over landet, at frk. Flagstad var død, og man troede, man umuligt kunne finde en efterkommer.

Men det kunne man.

Korpset havde i 20 år haft en „Hone“, som kunne overkomme det utrolige, og som var inde i alle et groende korps's krinkelkroge. Hanna Lund overtog forerskabet med hele divisionschefskredsen bag sig. Det blev jo ikke nemme år, for krigen kom med alle sine restriktioner og vanskelige arbejdskår, men korpset styredes sikkert gennem vanskelighederne og oplevede nu det overraskende at vokse kolossalt. Nye førere skulle udklækkes for at dække

behovet. Spejderhuset havde vi fået i 1948, lejrpladsen på Fæno specielt til førertræninger indviedes i 1939, og da der var behov for træninger i mere end teltsæsonen, kom Jægergården til. Funktionærstaben udvidedes, og da korpset var ved at sprænge sine rammer, måtte en ny organisation skabes. Da denne var en realitet, trak Hanna Lund sig tilbage til stillingen som førertræningschef, og korpsets råd valgte Ellen Arkil som spejderchef.

Det var første gang et civilt bestyrelsesmedlem havde vovet springet over et par års distriktscheftsarbejde til at lede den nu næsten 20.000 mand store styrke. Ellen Arkil startede sin virksomhed med at køre landet rundt og hilse på førerne til alverdens stævner og spejderne i lejre og sprang så ud i den jættestore opgave at føre korpset gennem jubilæumslejre og festligheder. Dette arbejde står spejderchefen endnu midt i, når dette blad udkommer. Og med en hjertelig tak og mange tanker til de chefer, som var der, lige netop som vi havde brug for dem, ønsker vi vor spejderchef af i dag alt godt i årene fremover!

Der berettes om de første lejre

„Drag i solskin ud — som i regn og slud ...“

Blandt gamle rapporter har jeg fundet et program for den allerførste lejr nemlig: „Pigespejdernes lejrsmaling den 8–15/7–1915 hos hr. kontreadmiral Middelbo, Frederikssund“.

Foruden dagsprogrammet og afrejsetider er der her en liste over det udstyr, en patrulje i 1915 skulle medbringe til en uges teltlejr:

Patruljeudrustning: 1 spand, 2 blikvandfæde, 1 kost, 1 økse, 1 spade, 1 hammer og sømkasse, 2 sæt signalfag, 1 pudsekasse med sko- og klædebørster, sværte og klude.

Prisen er: billet og bagagetransport 2,50, opholdet 6,50, ialt 9 kr.

Så kommer vi til den berømte korpselejr ved Barritskov, der efter sigende var så våd, at den hidtil kun er overgået af Erholmlejren 1960.

Lejren ved Barritskov 11.–19. juli 1916.

Torsdag den 11/7: Ankom til Horsens kl. 10 form.

og marcherede gennem byen. Ekstratog til Vesterby, ankom dertil ved 1-tiden — øsende regnvej. Lejren etableredes i løbet af dagen.

Onsdag d. 12/7: Nattevagten beretter, at 2 spejdere blev antruffet i skoven i bare ben, begge fra 1. Silkeborg. Det havde regnet meget, men i løbet af eftermiddagen blev alle teltene satte i stand, diamantgravene gravet færdige.

Torsdag d. 13/7: På grund af regn, der hvilede over lejren fra om aftenen, fik hele lejren lov til at ligge 2 timer længere, og derefter blev det bestemt, at lejren måtte flytte, da vi absolut ikke kunne være der for regn og vand. Vi fik tilladelse af greven på Barritskov til at indkvartere os i lo og lade. Intendantur og køkken blev indrettet i kælderen. —

Fredag d. 14/7: Gymnastikøvelser, rapportøvelser og træning til signaleringsøvelser. Frk. D. er rejst hjem med en syg spejder, men kommer igen.

Lørdag d. 15/7: Hellerup trop havde stroppeur, fordi de aftenen i forvejen havde lavet spektakel (DMK patruljen). En større styrke blev sendt til lejrpladserne og ryddede op der. Bal i laden om aftenen.

Søndag d. 16/7 (her står kun): Frk. Petersen havde vagten. (Det må antages, at vandet da nåede op til bordkanten i „intendanturen“.)

Derefter tog man ikke mere ud i telt!

I „Spejderminder“ fortæller Kirsten Lauritzen, at ganske vist fik Hellerupperne stroppeur, fordi de havde sunget smædeviser efter de spejdere, der blev hentet hjem af ængstelige forældre, men

de oplevede også den sidste dag at blive kaldt frem foran fronten og få overrakt en præmie for deres gode humør.

Vi må dog ty til „Pigespejderne“ for at få et rigtigt indtryk af, hvordan det foregik på den første korpslejr:

Å ja, så var der vores vanvittige, forfærdelige lejr på Barritskov 1916, hvem glemmer nogensinde den. Vi var 300 spejdere, mest københavnere, og det hele korps var i sin vorden, vi unge førere kunne simpelthen intet, men vi var besjælet af en ærlig vilje, men det var så nogenlunde det eneste vi havde med, ja, og så en tandborste, for det stod i lejrreglementet.

Lejren skulle være en teltlejr. Herlige store, hvide militærtelte, som kunne rumme 10-20 spejdere, men som 10-20 uvidende spejdere aldeles ikke kunne rejse. Først hul i jorden, 1½ alen – halvanden alen – til den kæmpemast af en teltstang. Nå, hullet blev lavet, masten blev rejst, men halloj, teltet skulle have været på først. Forfærdeligt! Masten ned igen. Alting lykkes, når man er udholdende, og udholdende var vi. Teltene kom virkelig op på forholdsvis rad og række, blev rensede for ko... og gjort beboelige, inden natten faldt på.

Den nat begyndte skybruddet, det skybrud, der varede i 10 dage. Det var vedholdende som ingen andre, jeg har kendt, det står for mig som ustandselige kaskader af regn. Nå, I havde vel regnfrakker? Nej, kære børn, nu rykker I i lejr med lag af vandtæt tøj, og det er selvfølgelig godt det samme, *men de fleste af os i 1916 ejede ikke regnfrakker endsige spejderovertøj.*

Næste dags aften blev lejren rømmet, og vi flyttede våde til skindet op i gårdens velsignede store, gæstfri lade. Vort tøj blev beordret op i en strygestue, hvor alt blev tørret, uniformer, undertøj, strømper, sko, rygsække, tæpper o.s.v. Det var glimrende, men – måske havde 5 af de 300 navn på deres tøj. Man kan tænke sig selv resultatet. Få fandt deres ejendele. Alle gik i det, der passede dem bedst, og da alt var krympet ind ved gentagne gennemblødninger og tørringer, så blev der til sidst overhovedet intet tøj til-

Fra den første lejr i Frederikssund 1915

bage til dem, der af naturens hånd var lidt store i det. Fodtøj, ja, vi raserede gården for træsko. Vi lejede dem ud til hinanden, mens vi selv sov.

Jeg husker bedst den dag, da vi 20 „mand“ stillede foran grevinden og meldte os til at tage teltene ned. Vi vidste, at disse lejede militærtelte tyngede på chefens sjæl. De stod der, ca. ½ mil fra gården, våde og forladte og kunne let komme noget til. De var jo kostbare.

Det var ligegodt det, jeg vil kalde en skrap dag, men vi fik dem ned, fik dem tørret og pakket sammen, og vi var stolte. Men jeg indrømmer, at siden den dag har jeg en vis lede ved militærtelte; den har ikke fortaget sig endnu.

Mad? Jo, vist fik vi mad, efter forholdene endda ubegribelig god mad, og vi morede os. Størsteparten tog de 10 dages regnvejr med et pragtfuldt humør. Vi lavede sange og lejraviser, og vi opfandt de utroligste ting. Det var trods alt herlige dage; jeg ville ikke have undværet dem for meget.

Grå Ulv

Spejderprøver før og nu

Hvad tror I, de første pigespejdere har lavet? I har måske hørt noget om at de gik med kosteskæft, som de sprang over gærder og grøfter med, og at de holdt nogle gevaldige tæveøvelser. Men ved I også, at de tog prøver, som I gør det den dag i dag. I begyndelsen havde de ingen prøver selv, men så brugte de drenge-spejdernes; det gjorde de i hele 6 år. I 1916 udkom den allerførste pigespejderbog i Danmark. Den var kun på 20 sider ialt og havde yderst et lyserødt omslag. Den hed: „Lille vejledning i spejderliv for piger“, og der findes i dag kun 2 eksemplarer tilbage af den. I dette lille hefte findes også de første spejderprøver. Dengang blev man ikke 3. kl. spejder, næ, man blev *rekrut*, og for at man kunne blive det, måtte man tage rekrutprøven, som bestod af 5 punkter. 2. kl. spejderen måtte igennem 9 punkter, og det samme måtte 1. kl. spejderen.

Selv om pigespejderne nu havde deres egne prøver, har de ikke helt kunnet lade være med at efterligne drengespejderne. I Pigespejderne fra 1918 har den daværende spejderchef skrevet følgende: „*Knap* har drengespejderne indført et eller andet, før jeg straks ser

pigespejderne som rene abekatte optage det, hvad jeg en gang for alle på det bestemteste vil have mig frabedt. Jeg har nu f. eks. set pigespejdere gå med den såkaldte væbnersnor – hvor står det, at den er tillagt pigespejdernes uniform? I burde først have indsendt ansøgning herom.“ Og så kommer det morsomme, for i næste linie står der, at det tillades pigespejderne at have en sådan snor, som dog bør hedde duelighedstegnssnor af 2. grad (væbnersnor) og duelighedstegnssnor af 1. grad (riddersnor).

I tidens løb udvidedes prøvestoffet, og så vidt jeg har kunnet se, har vi fået nye prøver ialt 6 gange. Hvor store udvidelserne har været, kan I se af følgende: For at blive 1. kl. spejder skulle man

i 1916	have taget 23 punkter	
i 1932	– – 76	– og
i 1958	– – 71	–

Hvorfor tror I, at man i 1932 skulle kunne 3 gange så meget som i 1916? Jeg tror, det skyldes, at man nu har fået lov at ligge i telt, og lejrporten er derfor blevet en vigtig ting. Desuden var tiden en anden end i 1910, og kravene til spejderne måtte sættes op.

I 1941 finder man ud af at samle de punkter, der hører sammen, i emner, f.eks. lejrspport, naturkendskab, praktisk kunnen og viden m.m. Disse emner går så igen i alle 3 prøver, men hver gang bliver de lidt sværere.

De første prøver har slet ikke været så tossede, for det er kun meget få af dem, der er helt forsvundet. Hvis vi ser på 3. kl. prøven fra 1916 og sammenligner med den, vi har i dag, er der 3 af de punkter, der er nøjagtig de samme. Hvis du har en mor eller bedstemor, der har været spejder i deres barndom eller ungdom, har de også skullet binde råbåndsknob, pælestik, flagknob og dobb. halvstik. De har også øvet sig i at flojtte samling- og faresignalerne, og de har skullet kunne spejderloven. De to sidste punkter var en iagttagelsesgang og at stoppe strømper. Disse punkter eksisterer også stadig, men under en anden form. – Men der er jo kommet mange flere ting ind i 3. kl. prøven, eftersom den nu er på 22 punkter. I 1932 er der åbenbart så mange, der har fået cykler, at man nu må kende regler for cyklister og fodgængere. Da er telefonen ligeledes blevet så almindelig, at man må lære at bruge den rigtigt. Vore skove er blevet hjemsøgt af mange spejdere, som må kende reglerne for, hvordan man færdes i dem. Iagttagelsen skærpes gennem kimslege.

I 2. kl. prøven er der også punkter, der er uforandrede fra 1916. I skal stadig kunne tænde et bål, kende jeres egen by og kunne bruge et kompas. Det er dog først i 1932, at man skal vise, at det bål, man har tændt, kan bruges til noget, for da skulle man kunne koge vandgrød og kartofler over det.

Nødhjælp har også altid haft et eller flere punkter inden for 2. kl. prøvestoffet, men det er efterhånden blevet formindsket en del.

Signalering har været med helt fra 1922. I de første år stod man og svingede med et flag over hovedet, så det, der for afsenderen var højre, var venstre for modtageren, og det var nu ikke altid nemt at opfatte rigtigt.

I 1931 fik man endelig lov til at ligge i telt, og det viser sig straks i prøvestoffet, for nu skal man kunne rejse og bryde et telt, man skal kunne pakke sin rygsæk eller cykeltaske til lejren, kunne bruge kniv og økse til at lave lejrarbejder med og kunne flere knob til besnøring.

Kendskab til livet i naturen udvides også.

I 1916 havde man ikke glemt de huslige sysler i hjemmet. Man skulle kunne koge og spejle æg, lave the, kaffe og chokolade og stege bøf hjemme på komfuret. Det forsvandt altsammen i 1932, for nu skulle man ud og lave sin mad.

Til sidst er der 1. kl. prøven. Her har man alle dage lagt vægt på førstehjælp. I gamle dage bestod det i, at man til 1. kl. prøven skulle tage et duelighedstegn, der hed sanitetsmærket; i dag hedder det førstehjælpsmærket. De kvindelige færdigheder inden for madlavning bestod dengang i kokkemærket, nu skal I kunne tilberede 5 retter mad og deraf de 2 over bål. En anden kvindelig syssel var og er stadig syning. Pigespejdere har skullet sy uniformer, kitler og børnetøj.

I dag syr vi lejrforklæder, og skal desuden kunne vaske og stryge vor sommeruniform.

Som før nævnt støder vi første gang på lejrspporten i prøverne i 1932, og det var endda kun i 1. kl. prøven. Man skulle nu helst være lidt af en jord- og betonarbejder, for det forlangtes, at man skulle grave både latrin og feltkomfur (med skorsten).

De første pigespejdere må have været gode sportskvinder, for man kunne kun blive 1. kl. spejder, hvis man havde sikker færdighed i cykling, roning, ridning eller skøjteløb!

Hvad mener I så om at skulle bede jeres skoleinspektør eller jeres overordnede om at skrive jer en attest for god opførsel; det var man nemlig nødt til i 1922, og mon det ikke har været, fordi man ville sikre sig, at det virkelig var en første klasses spejder, man fik.

Til allersidst må jeg lige nævne duelighedstegnene. De har også eksisteret helt fra 1916. En del er de samme som i dag, dog er de blevet moderniserede og er fulgt med tiden. Mange nye er kommet til. Andre er helt forsvundet. Lyder det ellers ikke spændende med mærker som: Bi-avler, Hønsopdrætter, Dueopdrætter, Jæger og Fisker. For ikke at tale om Ingeniør, hvor man skulle vide alt om maskiner og endog kunne sætte en bil eller et lokomotiv igang!

Se, dette var små glimt fra de spejderprøver, som mange tusinder af pigespejdere har taget i de sidste 50 år. Hvor forskellige de end har været, har de dog alle eet til fælles: de lægger vægt på, at en spejder skal kunne hjælpe andre og for at kunne det, må hun først og fremmest kunne klare sig selv.

Anna Maria Christophersen

Berømte patruljer:

Vandrepatruljen hed en patrulje for ca. 45 år siden, den bestod af 10 pigerbørn i 14-års alderen med Estrid Ott som fører. I ved nok, det er hende, der skriver de mange velkendte ung-pigebøger.

Navnet på patruljen husker jeg ikke, hvordan opstod, men det kunne forstås på flere måder: en af dem var, at vi virkelig vandrede, når vi skulle på tur; vi mødtes på Trianglen, gik til Ermelunden, var på øvelse og gik hjem igen; måske opstod navnet af, at vi vandrede fra trop til trop – var vi ikke tilfreds med vores fører, så lavede vi bare en ny trop – se, det var tider! korpset var ikke så organiseret som nu.

Mon nogen af os dengang rigtig forstod, hvad spejderbevægelsen var værd? Vi var nok klare over, at det var meget sjovt at være spejder, selv om det ikke altid var sjovt at blive tiltalt som „fastelavnsris“, når vi gik i uniform. Nu står det klart for os, hvad bevægelsen er værd. Patruljen holder sammen endnu, og stor var min glæde, da jeg forleden dag kunne samle 6 af patruljen til gensyn på Jægergaarden – med Estrid Ott i spidsen. Mærkeligt var det for mig at sammenligne „før og nu“ – og stor var begejstringen hos de andre, da de så, hvordan korpset havde udviklet sig.

Selvfølgelig svirrede det i luften med: „Kan du huske?“ Vi mindedes, hvor stolte vi var, da vi havde tjent penge til vort første telt, et 10-mands telt hed det, men hvilke mål det var syet efter, begreb vi ikke, vi kunne kun ligge 8 i det, og så lå vi endda på siden og måtte vende os i takt, medens 2 gik på vagt, for med i lejr skulle vi alle. – Det var en pinse, vi første gang tog i lejr, og uerfarne som vi var, anbragte vi os i en strand-

kant – det var så yndigt med udsigt over fjorden, syntes vi, men fugtigt var sandet, koldt var vejret og vi hunde-frøs. Hvad gjorde

vi så? Vi iførte os alt vort tøj, tog uniformen med skortebukser over, sweater og vindjakke på, og skulle så krybe i teltet, men ak! så opdagede vi, at vi slet ikke kunne være der – altså måtte mindst 3 gå på vagt.

Spejderlivet var dejligt, men folk forstod det ikke; et par damer, der gik tur på stranden, standsede forfærdede op foran teltet og sagde: „Hør, kære børn, bor I her?“ „Ja, det gør vi rigtignok“, svarede vi. „Bor I virkelig her?“ „Ja, det gør vi da.“ „Men I sover her da ikke, vel?“ „Jo, vi gør skam så.“ „I det lille telt der? der kan I da ikke være“ ... og så forlod de os hovedrystende, og gik hjem til deres bløde, varme senge, undrende sig over, at der virkelig var nogen, der byttede en seng med den hårde, smalle spejdermadras.

Vi tog vore opgaver meget højtideligt; måske lidt for højtideligt den dag, Estrid og jeg havde været til samaritterkursus på Rigshospitalet og bagefter fulgte en fuld mand hjem. Vi så pludselig en mand foran os, der slingrede lidt rigeligt – bang, sagde det ... og så var manden stødt på en lygtepæl, og blodet flød fra panden. Selvfølgelig havde vi en forbindspakke i lommen; så godt vi kunne, svøbte vi den om hovedet på ham og fik ham stablet på benene igen, hvorefter han satte sig i gang ned ad en sidegade ... vi fulgte efter og anvendte hele vort organisationstalant: den ene gik tæt ved rendestenen og stod klinet opad alle de lygtepæle, vi mødte, den anden listede langs husrækken, for at han ikke skulle falde ned i kælderhalsene. Da han nåede gadehjørnet, pegede han på en opgang og sagde lallende: „D-d-der bor jeg – i st-stuen.“ Lykkelige var vi og enige om, at vi hellere måtte forberede hans kone, og ringede på, men ak! vi som troede, at vi havde gjort en god gerning – og så skældte hun os ud, fordi vi kom med ham, hun var hellere fri o.s.v. Vi styrtede rundt om hjørnet og lod konen om resten. Vi standsede forpustede op og diskuterede, om vi var i vor gode ret til at løse den ene knude på vores tørklæde for dagens gode gerning.

Det var morsomt at være pioner, men det har også været morsomt at følge korpset gennem de 45 af de 50 år, det nu fylder, og jeg takker mit gamle korps for de mange dejlige år.

Lis Bang.

Berømte patruljer: **D.M.K.**

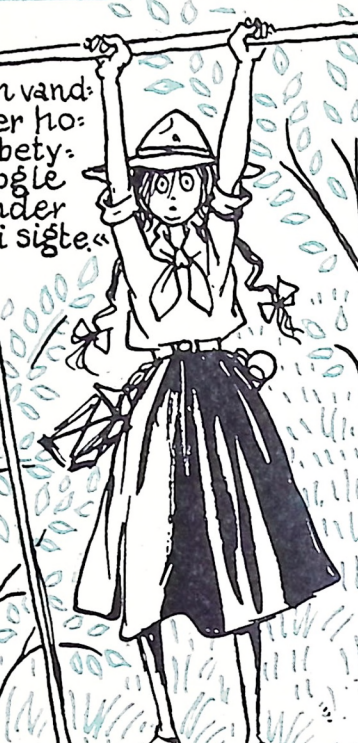

Når jeg tænker tilbage på mine første spejderår i 1909, ser jeg for mig 5-6 små piger, som stolte marcherer rundt i Hellerup Gymnasiums skolegård med hver sit kosteskift, beviset på deres ny værdighed som spejdere, for uniformer eksisterede endnu ikke dengang. Min søster Grete var vores patruljefører, og vi arbejdede energisk for at blive ligeså dygtige som de drenge min far, rektor Hartvig Møller, netop havde givet tilladelse til at oprette Danmarks første patrulje. Det var ikke skolens dygtigste og artigste drenge, patruljen kom til at bestå af, men spejdersporten dyrkede de med ildhu, og vi piger blev snart klare over, at vi var for små til at kunne præstere det samme som drengene. Vi meldte os derfor ind i en nystartet trop og fik derved vore spejderfærdigheder væsentlig forøget takket være vores fører, der i modsætning til drengene var mønster på dyd og gode sæder. Vort spejderarbejde var præget af en alvor, som i hvert fald jeg syntes var for meget af det gode, for det er jo meget godt at blive en dygtig spejder, men det skulle også gerne være sjovt.

Jeg må dog indrømme, at jeg også selv tog mit ansvar lovlig tungt, da jeg i 1918 blev fører for en patrulje, vi kaldte D.M.K. – de tre bogstaver, hvis betydning vi endnu den dag i dag bevarer som en dyb hemmelighed. Det vil sige, bogstavernes oprindelige betydning er måske nok blevet røbet, de betød såmænd blot: Det Muntre Kompagni, hvilket viser, at vi i hvert fald fra starten var indstillet på at sætte humøret i højsædet, men efter et par års forløb skete der en ændring, både af bogstavernes betydning og af vor indstilling til spejderlivet. Vi var nemlig efterhånden blevet 50 i patruljen, og det var flere end korpset kunne acceptere i een patrulje. Jeg kunne på den anden side ikke tænke mig at skulle være tropsfører, fordi jeg var bange for, at jeg så ville miste den nære kontakt med mine kammerater, og jeg valgte derfor at beholde 15 af spejderne i patruljen og lade de andre gå over i andre patruljer.

Efter den tid begyndte et nyt og bedre liv i D.M.K. Vi bevarede humøret, og vor sang, latter og diskussioner kunne stadig høres i lang afstand, når vi holdt møder, men vi begyndte at tage spejderbevægelsens idealer meget tungt, så tungt, at det endte med, vi nægtede at aflægge spejderløftet, fordi vi syntes, at flere af budene for os blot var tomme ord, som vi ikke forstod betydningen af, og som vi derfor ikke kunne love at gøre vort bedste for at holde.

Vi kunne ikke blive enige om, hvad det ville sige at være tro mod Gud, konge, fædreland, forældre og fore-

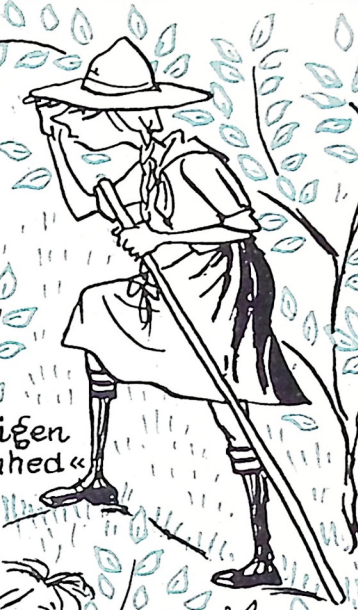
»Staven vandret over hovedet betyder: Nogle få fjender i sigte.«

I dit studium af dyrene må du naturligvis altid have opmærksomheden henledt på, om de kan anvendes til føde eller ikke. Myrer kan spises når man ikke har salt.«

»Til at blive spejder af anden klasse forlanges at du har 50 øre i sparebøssen.«

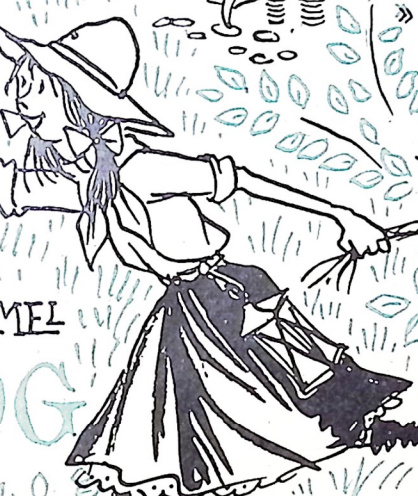

»Spejderpigen i virksomhed«

Mon de skal koges eller steges?

KLIP FRA EN MEGET GAMMEL SPEJDERBOG

»For at blive spejder af første klasse fordrer at du har hvervet en rekrut.«

»Indøvelse af "stokkeslag" og i det hele taget al slags våbenbrug er gavnligt.«

»Intet fjendtligt i sigte!«

»Møder du en fodgænger der forekommer dig mistænkelig, så iagttag ham nøje. Undersøg hans fodspor og tegn en skitse i din notesbog.«

satte, – sådan som formuleringen af det første bud var dengang. Vi havde en pige i patruljen, der var jøde, og hun havde store samvittighedskvaler, fordi hun ikke vidste, om hun burde aflægge dette løfte, en anden tvivlede på, at det altid ville være rigtigt at være tro mod kongen eller de foresatte, og vi mente også, at der kunne være tidspunkter, hvor det ikke ville være rigtigt at holde budet om at være lydighedsmod den, der har ret til at byde. – De senere år har jo iøvrigt også vist, at lydighed kan indebære en risiko, fordi den kan svække den personlige ansvarsfølelse.

D.M.K. besluttede derfor at lade være med at aflægge spejderløftet, men til gengæld ville vi stadig gennemgå loven ved vore møder, diskutere den og prøve at holde de bud, hvis betydning vi forstod, og vi søgte at blive bedre spejdere ved at skærpe kravene, – vi havde absolut mødepligt, og tre forsømmelser årligt var ensbetydende med udsmidning, og alle i D.M.K. skulle være væbnerspejdere. Mærkeligt nok førte den hårde kurs ikke til, at mange gik ud af patruljen, jeg tror tværtimod den var medvirkende til, at vi fik et kammeratskab og et sammenhold, der nu har været i 42 år. Vi har oplevet meget festligt og sjovt sammen, ture, lejre, rejser og fester – det samme oplever jo næsten alle spejdere – men det, der for os fik størst betydning, var de drøje og sure dage, da kammeratskabet blev sat på prøve, og de kampe, vi udkæmpede sammen, for at klare alle de vanskeligheder og problemer, der også var en del – og en vigtig del – af vort spejderliv.

Korpsets ledelse voldte vi ofte kvaler, for der måtte jo gives love og regler, der gjaldt alle, og som det var

nødvendigt at kræve overholdt, men gang efter gang gik vi vore egne veje og ville ikke indordne os ledelsens forskrifter, hvad enten det nu drejede sig om uniformen eller mere væsentlige ting. Sommer og vinter gik vi i modstrid med reglementet uden hat, med opsmøgede ærmer og uden overtoj, ja, vi præsterede endog det på den tid uhorde i en lejr på Bornholm at tage til Nexø iført blå bukser – vel at mærke gammeldags overtræksbukser med lodden vrang og elastik i livet og i buksebenene. Vi syntes ikke, der var grund til at tage sig af, hvad folk sagde. At korpset måtte se anderledes på det i betragtning af, at spejderbevægelsen i begyndelsen var udsat for stærk kritik, tænkte vi ikke på, lige så lidt som vi gjorde os klart, at vor sang, skral og latter kunne virke irriterende på andre mennesker. Nu bagefter kan vi selvfølgelig godt se, at vi gjorde vore føreres i forvejen besværlige job endnu vanskeligere, men alligevel tror jeg ikke, vi fortryder, at vi var rebeller, og jeg håber, at vore gamle førere forlængst har tilgivet os det besvær, vi har voldt dem.

Skulle jeg ønske noget ved korpsets jubilæum, måtte det blive, at der snart ville melde sig så mange førere, at de nuværende ikke mere behøvede at blive overbebyrdede med arbejde, og allerhelst så mange, at det ikke mere i fremtiden bliver nødvendigt at splitte patruljer og tage nogle af medlemmerne til førere, hvis de har et så værdifuldt sammenhold, at de helst vil blive sammen. For os D.M.K.ere har kammeratskabet i hvert fald betydet så meget, at vi føler, at livet er blevet langt rigere, fordi vi har været spejdere.

Kirsten Lauritzen

Sådan så vi ud i tyverne.

300 spejdere fra
Københavns
division
til nytårsparade
8. januar 1922

Lejrliv i tyverne

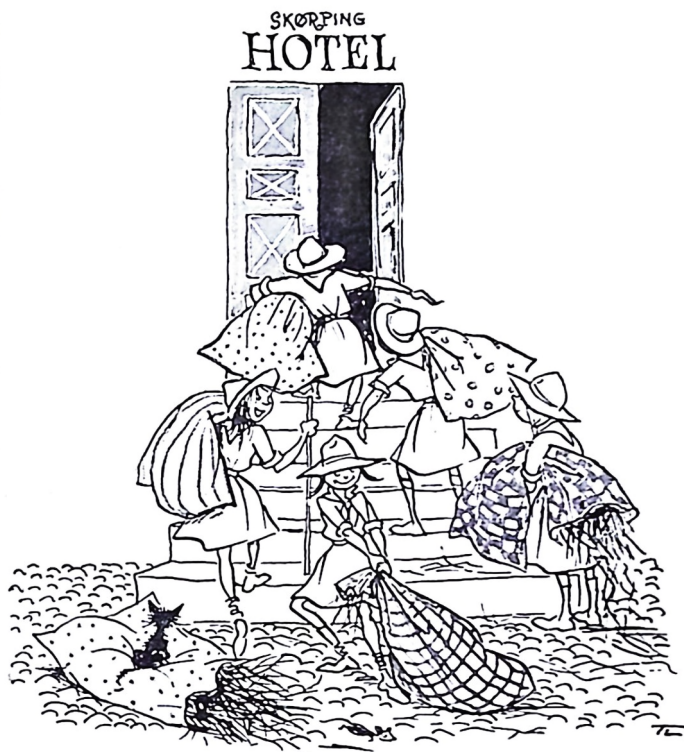
*En historisk person dukker pludselig op
med en sandfærdig beretning
fra dengang man lå i lejr uden telte.*

Det var på Odensedagen – om morgenen. Jeg havde fået den idé, at jeg måske kunne nå at få mit hår vasket, inden den store parade. Det øsede ned, da jeg løb op ad trappen til frisørsalonen i Allégade i håb om at få en tid. Det fik jeg, og jeg fik ikke bare vasket min manke, men jeg fik en god historie i tilgift, for det viste sig, at fru Hoffborg, der ejede salonen, var gammel spejder, hun havde endogså været anmodet om at komme til Erholm som led i *charmekolen*. Det havde hun imidlertid ikke kunnet, men mens hun rullede mine våde tjavser op, fortalte hun om *dengang*.

„Jeg var *junior-spejder* med matroskrave og rød sløjfe, vi havde det dejligt, jeg spillede endda i orkestret, – pikolofløjter – det var i Aalborg.

Senere var jeg med i korpslejr på Brahe Trolleborg, det var i 1922. Jeg husker, at Fromse lavede den dejligste skipperlabskovs, derimod var stikkelsbærgroden ikke så vellykket, den havde stået natten over i en zinkbalje – vi overlevede dog allesammen.

Det var i de år, man ikke måtte ligge i telt. Vi var i tropslejr på Skørping Hotel!“ – „På hotel?“ – „Ja, vi tændte bål og lavede mad nede i en mose. Dengang var det jo svært at skaffe køkkenudstyr, der egnede sig til lejrbrug, og i de størrelsesforhold, der svarede til vort store antal i troppen. Nu om stunder er det ingen sag, hvor der findes så mange pæne og praktiske plasticting, men når vi dengang skulle købe lejrudstyr, købte vi hos isenkræmmeren – *servantestel!* Kanden var til mælk, vandfadet brugte vi til grødfad og sæbeskålen til marmelade.“ (Jeg spekulerer på, om det var af porcelæn og med roser). Fru Hoffborg fortsætter: „Men om natten sov vi altså på hotellet, d.v.s. på scenen i festsalen. Vi fik vore dynebetræk fyldt med halm på en bondegård og slæbte dem op på hotellet, der fik vi overladt scenen til soveplads – tæppet gik ned, og så havde vi det ganske for os selv. Wille Buchwald var tropsfører, og da hun ønskede yderligere privatliv, rejste hun sit klokketelt midt på scenen ved hjælp af søm i gulvet. Det var en festforestilling, når vi skulle i seng. Først klædte vi os af, og arrangerede os i en rundkreds

på halmsækkene med teltet midt på scenen. Når lyset så var slukket, listede Wille sig ind i sit telt, tændte sin lygte, og så begyndte 2. akt, *det store skyggespil*, hvor skikkelserne derinde opførte fantastiske og barokke bevægelser for hvert klædningsstykke, der afførtes og iførtes, og vi forsøgte så godt som muligt at kvæle latteren ved hjælp af puder og tæpper.

Så snart Wille havde endt sin lysbilledserie og slukket lampen, begyndte 3. akt af aftenunderholdningen. Ganske stille mavede vi os hen til scenens rand, til tæppet, der skilte os fra salen, hvori der jævnligt var filmforevisning. Forsigtig havde vi lavet os hver et lille kighul i tæppet. Filmslørredet var opstillet et par meter foran det bagtæppe, bag hvilket vi var stationeret, og nu kunne vi altså ligge og se hele filmen bagfra. Teksten kunne vi ikke læse, og det var i stumfilmsens dage, hvor der, for at skabe den rette stemning om filmen, sad en mand og tampede i klaveret under hele forestillingen. Filmene var altid spændende.

Andre aftener var der bal eller moder, jo, det var lejrliv dengang!“

Kat.

DER BERETTES OM:

50 års spejdertørn

I en gammel lejrrapport læser vi om, hvordan tropseførerer midt om natten kører adskillige kilometer på cykel (med punkteret bagring) til den nærmeste by, hvor der er ildebrand, for der kunne jo evt. være noget, man kunne hjælpe med.

I en anden rapport læser vi følgende uddramatiserede skildring af en ellers meget alvorlig situation. Det er fra pigespejderlejren på Bornholm 1917.

Lørdag d. 28. juli: Om formiddagen kommer en af drengene styrtende (drenge-spejder fra nærliggende lejr) og fortæller at skoven brænder. Vi løber alle derned, tager alt hvad vi ejer af okser og spader med os.

Kokkenholdet bliver tilbage.

Ilden har grebet godt om sig på en skråning, der vender ret mod syd og er overgroet med knastor lyng og enebærbuske. I mangel af vand giver pigeboerne sig uden toven i kamp med ilden og slår den ned med grønt grene.

Drengene tager lige så kraftigt fat.

Derimod står en kreds af badegæster ledige og betragter skuespillet i sikker afstand.

Da det efter 20 min. arbejde ser nogenlunde roligt ud, deler vi os i to hold, det ene holder vagt, det andet går hjem og spiser, kommer derefter tilbage og afløser.

Kl. 2 kunne vi drage af sted til Hammeren for at holde øvelse.

I 1918, det år første nr. af „Pigespejderne“ så dagens lys, står der i en opfordring til medlemmerne om at skaffe større tilslutning:

Antallet af pigespejdere i Danmark er latterligt lille – jeg vil ikke nævne tallet for ikke at blamere os.

Ikke destomindre er det utroligt, hvad disse forholdsvis få pigespejdere har kunnet præstere af hjælpearbejde.

Der berettes om indsamling af medicinalplanter og

To medlemmer af Vandrepatruljen i kartoffelrækkerne

om kartoffeldyrkning. Det var krigstider, og spejderne fik overladt små arealer jord, hvis de ville dyrke kartofler på den. Men jorden var ofte ikke god, og det var et frygteligt slid at gennemgrave, lægge kartoflerne og senere holde jorden ren for ukrudt. Vi hører om, hvor mange, mange timer der går med hårdt arbejde i kartoffelrækkerne, om vabler og ømme rygge, men også om, hvor „sjovt“ det er.

Samme år hærger den spanske syge. I en avis den 21. november 1918 kan man læse om pigespejdernes hjælp under epidemien.

Pigeboerne bruger deres fritid til at hjælpe og støtte, hvor de kan. Om formiddagen stiller de til kogning, og ved middagstid kan man se de raske „gutter“ trille rundt i byen med mad på trækvogne, og man bør påskønne deres hjælp. I særlig grad har de unge piger opfattet deres og alle spejders valgsprog – Vær beredt, og de er altid beredte, når man kræver deres hjælp og støtte.

Man læser også om rugbrød, der blev indsamlet i tons, ja, bjergevis, tørret i store ovne og sendt til sultende finner og russere, om fabrikation af avisbriketter o.s.v., og bliver fuld af beundring for den fantastiske energi, der blev udfoldet.

Vi trækker måske lidt på smilebåndet, når vi læser om, at de allerførste spejdere ligefrem sloges om at komme først til at følge gamle, svagelige folk over gaden, eller om Vandrepatruljens medlemmer, der ikke rigtig vidste, om det gjaldt for en knudeløsende gerning at bringe en fuld mand til gadedøren. I virkeligheden røber disse beretninger en så sikker forståelse af, hvad

der er det første og største krav til en spejder – nemlig hjælpsomhed, at vi ikke skulle smile, men blive lidt flove.

Efterhånden som spejderbevægelsen er blevet ældre og mere velorganiseret har patruljens good-turn fået en meget beskeden plads i den daglige spejdertilværelse.

Er det da sværere at være hjælpsom i 1960?

Måske er der ikke så mange gamle og svagelige damer mere, der skal følges over gaden, for ingen vil jo være gammel nu om dage, og svagføre og blinde vil helst klare sig selv, små børn, der skriger i barnevogne, har skilt på, at de ikke må røres, og fattige mennesker er der ikke så mange af herhjemme. Men der er stadig opgaver til os. *Vor* verden er blevet meget større, vor rækkevidde længere, og nødlidende mennesker i Afrika og Asien er blevet vore naboer og kommer os ved. Derfor laver man store organiserede hjælpeopgaver, som f.eks. Spejderhjælpen, og der kan udrettes utroligt meget, når man står sammen om dem. Men så hænder det sommetider, at spejderne tror, de ikke har tid til hjælpeopgaver, fordi de skal træne i prøver eller holde fest! Og den daglige lille gode gerning, hvor er den blevet af?

Det med knuden på tørklædet er gået af mode for længe siden. Ville det nu ikke være en god ide her i jubilæumsåret at indføre den igen? Som en påmindelse om, at der altid er en lille god gerning at gøre i sin omgangskreds, og det er vigtigt at huske, at tjenesten ikke er ringere, fordi det er et kedeligt job.

Således står der i „Pigespejderne“ i august 1918 i en artikel kaldet „PATRULJESYSTEM FOR PIGESPEJDERNE“:

En spejder skal hver dag gøre en good-turn – hvordan hun vil udføre sin spejdertørn afhænger ganske af hende selv.

Men spejderne må ikke lade sig nøje med disse daglige spejdertørn, hver patrulje eller trop bør have en fast spejdertørn.

Der er nok at tage fat på.

Endelig må spejdere ikke glemme, at det sted, hvor hun først og fremmest bør yde sin hjælp, er i sit eget hjem – og en ting endnu:

Den spejdertørn, der er mest kedelig og ensformig, er som regel den værdifuldeste. Der er intet stort i at yde en hjælp til et arbejde, der morer. Men giver spejderen med glæde sin tid og kraft til et uinteressant, men nyttigt arbejde, holder hun ud til det sidste, da har hun gjort en virkelig spejdertørn.

Sådan så man altså på det for 30 år siden, måske din lille daglige tørn består i at rydde op efter et par mindre søskende uden at blive bedt om det, eller at dæmme op for sladder og bagtalelse, der går ud over en klassekammerat, du måske ikke engang bryder dig ret meget om.

Den slags små gode gerninger er der aldeles ingen,

D. M. K.-patruljen med Helleruppernes kærre parat til at gå i gang med rugbrødsindsamlingen

der siger en tak for, netop derfor er de så betydningsfulde og sjældne – – *derpå skal det kendes, om du er spejder eller ej.*

A'propos spejdertørn:

I HAR VEL IKKE GLEMT...

at klippe frimærker til spejderhjælpen – husk, at I kan skaffe troppen en festlig aften med korpsets lysbilledserie fra oldtiden, og hvis I er flinke, vinde Annesofie i tilgift – men så skal I også strenge jer mægtigt an.

Hvad var det for en god sag, vi skulle støtte næste gang?

Frimærker indsendes til korpskontoret i København inden 1. november.

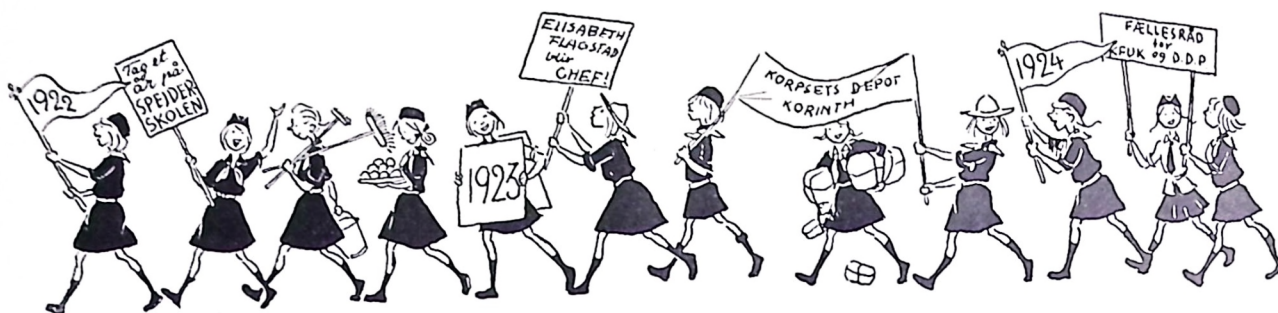

TIL LYKKE

til

KFUM-spejderne

med deres 50 års jubilæum

VI OG DE ANDRE

Her i foråret 1960 fejrede grønsmutterne deres 40 års jubilæum. Det var egentlig først ved denne lejlighed, at jeg blev klar over, at jeg havde været med i noget så fint som den allerførste flok, som forøvrigt på det tidspunkt hed *ulveungerne*. Senere rejste min familie fra København, og jeg kom ind i en anden trop med en anden kulør; men forskellen var ikke så stor, at man som 11-årig tænkte stort over det. I den grønne flok havde frk. Frydendal endt moderne med at folde hænderne og bede Vorherre om at hjælpe os til at være gode spejdere, – i den blå trop endte Musse (hed hun vist) med at minde os om, at vi var spejdere, og at vi havde en lov at holde.

For den, der har været blå, grøn og blå-grøn, er det mærkeligt i 50-året at sidde ved sit skrivebord og tænke på, at spejderkorpset, bygget op på samme

idealer, skulle bruge mange år til at træde deres børnesko og finde frem i et samarbejde, som først i Baden-Powell-året var nået så langt, at Fællesrådets formand, Hds. Majestæt Dronning Ingrid, med god ret kunne sige: „Nu taler vi ikke mere om vort samarbejde – nu taler vi blot om vort arbejde!“

Første gang jeg som stor pige og meget ung fører skulle opleve et fælles arrangement for grønne og blå førere, det var på Brahe Trolleborg, og vi var førere fra hele Norden, gik det mildest talt meget dårligt, og jeg tror, jeg med god samvittighed kan sige, det er den eneste gang i 40 år, jeg har været med i en lejr, jeg mindes med ubehag! Tonen var ikke god, den havde ikke noget med god spejdertone at gøre. KFUK korpset var relativt nyt, og det betød en vældig konkurrent for os i en tid, hvor det endnu ikke var så almindeligt, at børn fik lov at være spejdere; vi havde set vort medlemstal gå lidt tilbage, og vi vidste vel, at små byer var ikke store nok til, at to pigetroppe kunne trives ved siden af hinanden. Vi boede i laderne på Trolleborg, hvor man skulle feje og hvirvle støvet lidt op i luften om formiddagen for en ordens skyld, og jeg ved, at jeg en gang stod og mundhuggedes med en grøn kollega om, hvem af os der først skulle have kosten, hun skulle til bibeltide, og jeg skulle i køkkenet, hvad var vigtigst?

Det var den gang – og der var lange veje tilbage, ja, det står der om i den grønblå sang: „Vi har lange, lange veje, som vi ved, at vi skal gå –“, men det var nu egentlig ikke *de* møjsommelige veje, vi tænkte på.

Der skulle ske forskelligt, før vi var modne til samarbejde. Der skulle ske det, at vi blev så mange, at konkurrencemomentet faldt væk. Vi skulle omvejen ud i verden for dels at se, hvordan andre arbejder, dels for at prøve i de små delegationer bare at være danske, ganske bortset fra kuløren. Og der skulle det til, at opgaverne, de internationale såvel som de inden-

Jeg var med i den første Grønsmutte-flok (Annesofie yderst til venstre)

landske, blev så mange og så store, at man naturligt fandt sammen i et arbejde for at løse dem. Og endelig skulle der måske det til, at Fællesrådet fik en formand, som alle havde respekt for og så op til, og som forstod at inspirere arbejdet, så vi altså kunne tale om arbejde sammen og ikke bare om samarbejde.

Sidste år udsendte alle fire korps et lille skrift kaldt „Spejderne i Danmark“, til ministerier, skoler, præster m.v. – og det var første gang spejderkorpserne naturligt optrådte som én stor, en 100.000 mand stor, blok midt i dansk ungdomsarbejde.

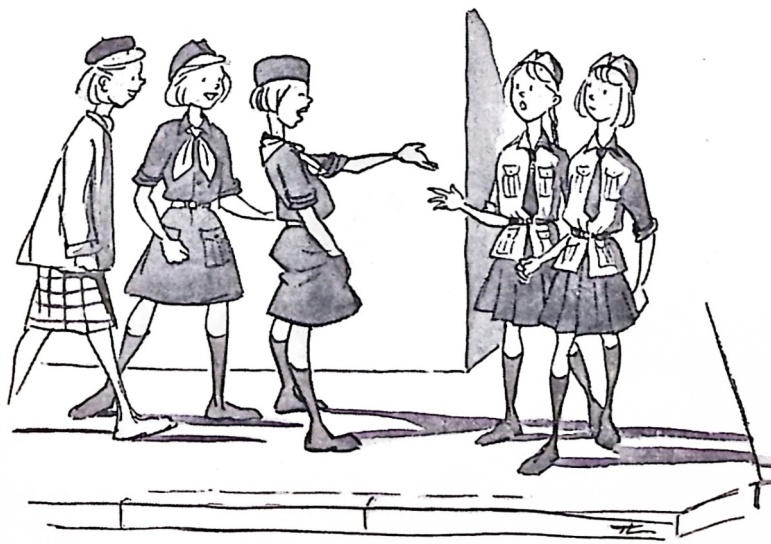
På mange felter optræder korpserne i dag sammen.

I krigens vanskelige år opstod *Samrådet*, et råd sammensat af førere fra spejderkorpserne, FDF og DUI, de upolitiske ungdomskorps, som drøftede fælles vanskeligheder og udveje af disse. Rådet består den dag i dag og tager sig af fordelingen af tipsmidlerne, I ved, disse rare penge, som hjælper hyttebyggeriet på vej.

Spejderjul (ja, nu varer det ikke længe, før vi skal tænke på salget af årets Spejderjul – og ler I af mig, hvis jeg siger, jeg synes, det er vældig godt i år?) har i 10 år haft en redaktion sammensat af de fire korps.

Forældrebladet, *Samspil*, som I alle husker at give jeres forældre at læse, deres egen spejderavis, udgives af de fire spejderkorps' *Publicrelationudvalg*, – ja, man har så mange fine ord nu om dage, men stort set er det et udvalg, der samles om et meget stort firkantet bord 5 gange om året og taler om foredrag for forældre, om plakater, om pjecer, om film – om alt, hvad man gør for at fortælle andre mennesker om, hvad det er, vi vil og kan.

Spejderhjælpen – også den ved I, vi påtager os i fællesskab, og hvordan det er gået med den, får vi snart at høre.

„Øv, bov, dér kommer de to grønne!“

Ud over landets grænser går hvert år en strøm af små delegationer af grønne og blå førere, der sammen skal repræsentere Danmark til seniorudvalgsmøder, til redaktormøder, til verdenskonferencer og meget andet berigende og godt. En strøm kommer den anden vej, og sammen tager de to internationale udvalg sig af disse udenlandske spejdere, at de skal have det godt og holde af Danmark.

Dette er en skrækkelig historie, som ikke er nogen ny historie, men derfor kan man jo godt lære af den. For nogle år siden lå en grøn og en blå katolsk trop i pinselejr i nærheden af hinanden i Nordsjælland. Pludselig hørte førerne til deres forfærdelse, at der stod en lille grøn flok og vrælede: „Æ bæ, I blå katolikker, æ bæ, I blå katolikker!“ og straks samlede der sig en lille harmdirrende skare af de blå og hujede tilbage: „Hvad glør I på, I grønne protestanter! Hvad glør I på, I grønne protestanter!“

Da førerne hver især snakkede med deres små ophidsede skarer om, hvad de var så ophidsede over, ja, så fik de jo ikke andet svar, end at de andre var anderledes, og deres eget var det rigtige, og derfor havde de råbt!

Det er H. C. Andersens historie om Den grimme Ælling om igen, de andre er anderledes, og så skal de kanøfle! Det er en barnlig for ikke at sige barnagtig reaktion at kanøfle det, som er anderledes, det som ser anderledes ud. Og hvis I ved for lidt om de andre spejdertropper i jeres by, så lær dem at kende, arbejd med dem og snak med dem – så vil I nemlig se, at forskellen er, som man siger med et udtryk af i dag, „temmelig ens“!

Annesofte

VI OG DE ANDRE:

Lidt om det internationale

fortalt af
Fromse

*En amerikaner
fra Fromses patrulje
i Foxlease 1924
viser sidste nyt
i lejrshorts!*

Første gang det internationale kom ind på livet af mig var i 1923, da jeg med et hold pigespejdere fra Sønderborg trop kom til en international lejr i Normandiet. Vi havde fået mange penge ind ved en bazar – over 2000 kr., og da det er forældre og familie, der indbetaler de fleste penge ved sådan en lejlighed, skulle deres børn høste frugterne.

Vi mødtes med England, Sverige, Frankrig og vistnok Holland. Det var underligt første gang at møde kammerater fra andre lande og opdage, at de gjorde det samme som vi i vort spejderarbejde.

I 1924 var jeg på Foxlease i den internationale lejr. Jeg var i en patrulje som *eneste dansker*, og Lady B.-P. var patruljefører, ikke kedeligt kan I tro. Der var nogle pragtfulde lejrball. En aften kom den polske chef Madame Malkowska ridende ind forestillende Jean d'Arch – dejlig så hun ud. Senere måtte hun flygte til England sammen med mange polske pigespejdere under 2. verdenskrig.

Det, der har optaget mig mest i de sidste 25 år, er postboxarbejdet, at se det vokse sig stort i disse år til gavn og glæde for alle, der er med i det, er en lykke for den, der arbejder med det. Mange venskaber er sluttet som endda videreføres til næste generation. Man får en viden om livet og arbejdet i andre lande, fremmede sprog falder lettere, fordi man uden at vide det opfatter udtryk og ord, der forekommer i penindens breve, og bruger dem igen i sine egne.

7 store lejre med mange udenlandske kammerater har vi lige oplevet, 10.000 var med selv, og resten har hørt fortælle om, hvad man dog kan opleve.

Den mand, der har skabt dette vidunder, *spejdersagen*, har jeg selv oplevet. Jeg har set ham, haft samtaler med ham – han var herlig! Lady B.-P. har vi alle

10.000 mødt i jubilæumslejren, og hun gav mig en lille opmuntring, der er god at leve videre på. „Du og jeg, Fromse,“ sagde hun, „vi er meget nødvendige, for vi er to gamle træer, hvorunder de nye unge skal vokse op og blive store.“

Hvor er de henne nu alle de fine, dygtige mennesker, mit hold og jeg traf i Litauen i 1938, da landet fejrede 20 år i frihed, og samtidig 20 års spejderliv? Nu ligger landet i lænker, næsten udryddet for de mennesker, der betød noget, de der skulle bygge op. Men vi går alle videre, vi håber og tror på en bedre verden, vi vil også alle prøve på at være med til at skabe kærlighed og forståelse mellem alle lande og alle folkeslag. Vi må tro på, at vi gør lidt nytte her, derfor sender vi glade så mange unge ud til alt, hvad der sker ude i verden af internationalt spejderarbejde, vi fortæller om vort lille land, og bringer med hjem alt det nye og særprægede, vi lærte derude, og hjem kommer vi med større forståelse, og nye venner, og det er en god ting.

Gid alle unge verden over må slutte sig tættere sammen i kommende tider og øge hjælpsomhed, forståelse og tolerance, det er mine ønsker for de næste 50 år.

Ja, for over 25 år siden læser vi i „Pigespejderne“ under rubrikken

POSTBOX FOR DANMARK:

Nu har jeg 4 „haandgribelige“ Nordmænd i Alderen 14–16 Aar paa Haanden. Fromse

Der berettes om nordisk samarbejde allerede i 1916

Her er en rapport fra et besøg hos de svenske flickscouter. Den danske chef giver udtryk for sin beundring af „den monsterværdige disciplin og flotte holdning“ – altid stod de ret og gjorde stram honnør, når en fører kom forbi.

★

Uddrag af dagbog over et besøg hos de svenske flickscouter i lejren ved Sødertuna 1916

Da de svenske flickscouter i påsken var vore gæster, blev vi danske inviteret til genbesøg i den svenske instruktionslejr for førere, der skulle finde sted i juni-juli.

Fuld af store forventninger, dog ikke alt for stolte over at vide, hvad vi gik ind til, såsom: at vi fik nok at spise, vi havde hørt, at der levedes meget tarveligere end vi gør, færre måltider o.s.v. Vi ekviperede os da med en god portion fødevarer som maggitabletter, te og masser af kiks. Vor udrustning var selvfølgelig helt feltmæssig med sovepose o. lign. Den 28. juni rejste vi med nattoget og ankom den 29. kl. 8 morgen til Gnæsta station. Et lille håb levede i os, om at vore værter dog ville sende en trækkærre efter vort klunds, det var jo lidt tungt at slæbe de 5-6 km, jeg havde fået besked om, at lejren lå fra stationen.

Hvem kan beskrive min forbavselse, da vore værter var der med en flot herskabsvogn, fin kusk i liberi, fuldblodsheste og så videre. I susende fart blev vi befordret til en pragtfuld gammel herregård. – Jeg blev ført op i et fyrsteligt gæsteværelse med forgyldte møbler, seng med kniplingslagen og et væld af skønne La France roser. De ca. 50 forsamlede spejdere stod opstillede til parade i gården for mig. Efter hastigt at have gemt min sovepose og det andet medbragte lejrmateriale bort blev jeg ført igennem en suite saloner til en stor spisesal.

Bordet bugnede af roser, fint krystal og gammelt familiesølv – dette var altså vor svenske lejr.

30. juni: Ved paraden hejstes flaget på tårnet, derefter to salmer, som ingen kunne synge, så en tale af frk. I.

3. juli. I dag har vi selvforplejning, frokost, grød uden sukker, smør, mælk og brød, til middag gule ærter og klipfisk, det kostede mig uendeligt at drikke, for noget så salt har jeg aldrig i mit liv smagt. Hermed var forresten vor leven på spejdernes forplejning slut. Aftensmad på slottet, 2 retter varm mad, te, kager m.m., siden melon i salonen.

Spejderne her har en hel anden sort tjeneste end hos os. I disse to dage har de kun stået i gården og øvet signalering. I dag fra 3-6. De øves samlet og i takt, hvad der for resten ser meget flot ud; terrænovelser som vore bruger de så godt som aldrig. Spejderne vil hellere have strengt arbejde eller øvelser som ovennævnte, og husligt arbejde ses der stærkt på.

5. juli: Sanitetsøvelser, først med tørklæde, siden med bind. Det var en enestående fin præstation, ikke en fejl, og hvad der var særlig morsomt at se, var børnenes egne små snedigheder, f.eks. en der skulle forbinde en brækket overarm, *brugte toppen af en kakkelovn (!!!?)* til at holde brudene fra hinanden.

Hver aften måtte et par spejdere skure og feje hallen, havestuen samt kontoret på slottet. Min ordonnans skulle ikke alene holde mit tøj, men også rede min seng og gøre hele min stue i stand, altid var hun der uden for min dør for at modtage ordrer. Desværre nåede jeg ikke at se det, men engang under lejrtiden skulle der være storvask i slottets vaskehus med både strygning og rulning. Lejrudgifterne beløb sig for hver enkelt pr. dag til 61 øre, deri også iberegnet udgifterne til gæster. Lejren skulle vare i 3 uger.

Gid vi også engang kunne nå til samme højde og dygtighed her i landet.

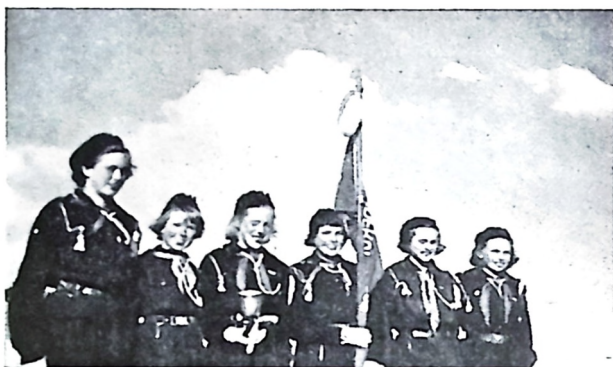

Altid stod de ret og gjorde stram honnør, når en fører kom forbi

Spændende kampe om Kongepokalen

De vandt:

1922	Brahe-Trolleborg	Svendborg og Horsens
1925	—	Horsens
1928	—	2. København
1932	Brendegård	Slagelse
1936	Brahe-Trolleborg	—
1946	—	3. Odense
1951	Rhoden	Brenderup
1956	Hylkedam	3. Odense
1960	Brahe-Trolleborg	4. Lyngby.

Turneringer har vi haft lige siden den tidligste begyndelse. Allerede i 1912 læser vi, at 4. Frbg. Tropp til forårsturneringen vinder ikke mindre end 2 rævehaler, en tinkande og 4 boger.

I 1921 kommer Kongepokalen til, og der bliver skabt en fast tradition om denne vandrepokal, som er en troppspræmie. Tre gange skal pokalen vindes for at blive ejendom. „Gid pokalen må vandre evigt“, sagde turneringsholdet fra 1956, da de i år før turneringen overgav pokalen i spejderchefens varetægt.

Og hidtil har den vandret fra tropp til tropp, efterladende sig festlige spor i form af stolte minder og hvide rævehaler. Stolte minder. Ja, utrolige er de beretninger, vi får at høre, når vi spørger gamle turneringsdeltagere.

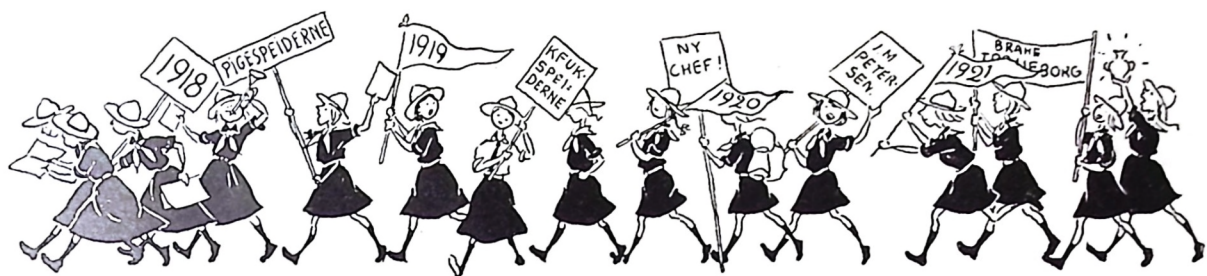
Langt de fleste turneringer blev holdt på Brahe-Trolleborg. I de mange år, hvor teltlejre var forbudt, tilbragte turneringsdeltagerne nætterne på Trolleborgs lofter og kornmagasin med drastiske kampe mod rotter og mus, og Mejse vågnede en nat ved, at en lille forknyt spejder beder hende se efter, om der ikke sidder en rotte på hendes mave – og det gjorde der. Men ellers var de nu ikke forknytte.

At det gik hårdt til på turneringspladserne, får man et indtryk af, når man hører en velkendt Horsensfører fortælle djærvt om en opgave, der gik ud på at springe i søen og dykke ned i muddret efter tre tallerkener. Det lykkedes hende kun at få fat i to, hvilket hun måtte høre for, da hun igen kommer op af vandet, ikke af dommeren, men af en „landkrabbedeltager“. Som tak for den hånlige bemærkning kaster hun omgående den formastelige i søen, hvorefter hun lige så resolut øjeblikkelig selv springer i vandet igen og redder synderen op. Det gav ekstra points til Horsens for konduite og livredning. Iøvrigt vandt Horsens både i 1922 og 25. Første gang måtte de dele æren med Svendborg, der opnåede samme antal points, og patruljeføreren var Hanna Lund. I 1928 var der turnering igen, og med en indædt målbevidsthed havde 2. Kbhvn. sat sig for at bringe pokalen hjem. At de ikke kom sovende til sejren, forstår vi af dette lille uddrag af en beretning. Hør blot:

Det var en grusom turnering, forsåvidt som vi havde sat os for at ville vinde, og det råder jeg jer alle indtrængende fra at ville! Vi trænede simpelthen altid, i fritiden gik vi i skole, eller hvad der nu ellers forlangtes af

Øverst: Brenderup turneringshold 1951.

Nederst: 3. Odense på Hylkedam 1956.

os – når vi altså kunne nå det. Hver søndag tog vi ud på Hvidegård og foretog os de samme ting, mens Meise sad på Søndagsberlingeren og hæppede. Selve turneringen var et mareridt, hvor vi skiftede uniformer uafsladeligt, gik ud til opgaverne med hjertet flagrende oppe i halsen som en forskrækket fugl og kom hjem med det som en dødvægt under bukseelastikken.

Jeg kan endnu høre, hvordan 'det lod, når Maud skreg, hun reagerede overfor alt med skrig, eller jeg kan se lille rare Vera Solskins fortvivlede øjne, når hun havde lavet så fin en lap, at det ville have frydet selv en kejser at gå med den på sin hermelinskåbes herlighed.

Vi vandt, men vi fortjente det ikke, for vi var hysteriske.

Men der er jo også dem, der ikke vinder, dem hører man bare ikke så meget om, selv om de er mange, mange flere. Dem, der bare håber på en pæn placering, nogle spændende dage, og så i øvrigt gør deres allerbedste.

Her fortæller næste generation i samme familie om hiken under turneringen på Rhoden, 1951:

„Vi var jo ude for at more os, og der var ingen fra troppen, der så de fadæser vi lavede – så vi morede os. Der er dem, der siger, at det regnede, men det opdagede vi altså ikke.“

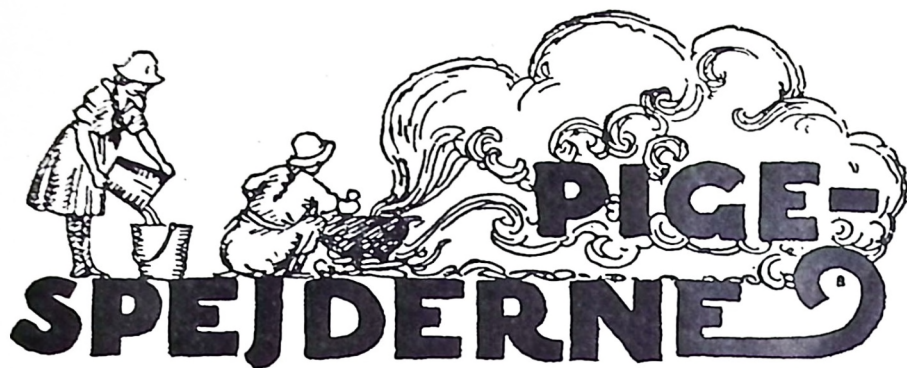
I 1956 havde vi turnering på Hylkedam, men i jubilæumsåret var turneringen igen tilbage på Brahe-Trolleborg, hvor den hører hjemme, og på Odense Stadion blev kongepokalen overrakt det vindende hold fra 4. Lyngby i overværelse af ikke mindre end 10.000 medlemmer af vort korps. Jeg tror heller ikke, det hold mærkede, at det regnede.

Ved den anledning oplevede vi også at se en meget fin præmie, nemlig den første pigespejderpatuljes sølvskjold blive tildelt et hold, der *ikke* havde været placeret blandt de dygtigste, men til gengæld havde udmærket sig ved udholdenhed og højt humør, og det var godt.

RE.

Øverst: 3. Odense på korpslejr i 1946.
Nederst: 4. Lyngby på Odense stadion 1960.

PIGE-SPEJDERNE

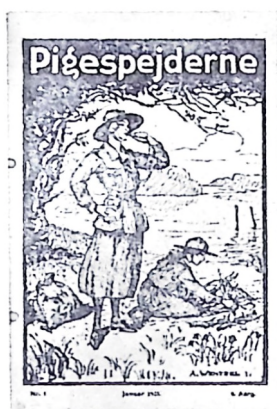

Det blad, du nu har i din hånd

er ganske vist ikke 50 år gammelt, men kun 42, så det kan ikke fejre jubilæum på anden måde end ved at vise sig fra sin fineste side i sit netteste jubilæumstøj, men ingen steder kan vi dog som i bladene gennem årene se vort gamle korps som i et spejl.

Det første nummer kom i 1918. En patrulje, som vi læser om andetsteds i bladet, Vandrepatruljen, med Estrid Ott som patruljefører, syntes, at vi måtte have et blad for os selv, og så startede de et. De lånte, kan man læse om, 60 kr. af korpskassen, som de afbetalte i løbet af tre måneder, og så tog de fat. De skrev selv hele bladet, de løb på trykkeriet, de pakkede og sendte og holdt regnskaberne. Vi har endnu i Kontaktafdelingen en af Vandrepatruljens medlemmer, og det er Lis Bang, som den gang havde det alvorlige job at redigere en brevkasse og svare alvorligt på svære spørgsmål: Må spejdere gå på strøget i uniform? Må spejdere gå i biografen? Bladet gik senere over til en journalist, Inge Boye Petersen, som i en korpslejr præsterede at lave både morgen- og aftenblad! Det var tider! I mange år redigeredes Pigespejderne af den tidligere spejderchef, Johanne Marie Petersen, nu Willer, og der blev mulighed for at give det et større og smukkere format.

Fru Willer havde ingen Vandrepatrulje bag sig, men hun var nu ikke rådvild af den grund. En gang trak hun tre tilfældige postkort ud af julekorrespondancen, og de tre kunne man læse i januarbladet, var medarbejdere! De tog deres job meget alvorligt, ja, to af dem så alvorligt, at de senere blev redaktører! Fru Willer havde også en udmærket pen og fik skrevet et par pigebøger samtidig med redaktionen, som hun senere overgav til Hanna Lund, der også var den erfaring rigere, da hun en dag stod og var spejderchef – ja, hun havde da vist den dag prøvet det hele, at være patruljefører, korps-turneringsvinder, tropsfører, divisionschef, korpssekretær o.m.m. Hun præsterede at have bladet samtidig med spejderchefsjobbet et par år, og overlod det så til mig, der havde så gode 15 år i redaktørstolen, at jeg alle dage har sagt, at de bedste job i korpsen er: pa-

truljeførerens og redaktørens! I løbet af årene efter krigen oplevede vi at finde sammen i Skandinavien i et redaktionelt samarbejde, som vi nu ikke kan forstå, at vi nogensinde har kunnet undvære!

Da korpsen omorganiserede og lavede en afdeling, som hedder Kontaktafdelingen for mange blandede opgaver, som vi ikke her har plads eller tid til at dvæle ved, overgik bladet til „Katten“, og det er hende, der sidder og spinder over det og på det i dag.

Så meget eller så lidt om redaktørerne.

Hvad kan man læse ud af en bladbunke, som strækker sig fra 1918 og op i jubilæumsåret? Man kan se, at et lille korps har vokset sig stort. I de første blade kan vi nå at læse rapporter fra alle kanter af landet, vi har ikke flere, end at det kunne lade sig gøre. Og vi kan læse om, hvordan vi efterhånden kommer til at eje store ting som Spejderhuset og Jægergården. Vi kan også se, hvordan det bliver nemmere at rejse, hvordan det internationale samkvem vokser, for der er referater fra fjerne kanter af verden, som vi end ikke drømte om at se i de første år, hvor en svensk trop på besøg var en vældig begivenhed.

Men vi ser også, at der er noget, der er tidløst; billeder af spejdere intenst optaget over en kogerende i al slags vejr, ser vi gennem alle årene. Lejrlivet synes ikke at ændre sig meget, selvom teltene både bliver større og bedre og mere vandtætte! Der er jo de år, hvor det ikke ansås for sundt eller pænt at ligge i telte, og hvor spejderne ligger i lader og på lofter blandt rotter og støv – men dejligt har de altid haft det!

Good turns af alle slags læser vi om fra det første blad, og selvom „Spejderhjælpen“ som sådan er noget nyt, så er megen god arbejdskraft sat ind på hjælpsomhed gennem årene, ikke mindst i krigstider. Historien skifter ikke så meget karakter, selvom de måske nok fra en lidt sentimental tone skifter over til den muntre genre.

Der er tider, hvor der ikke er råd til ret mange billeder og tegninger, for klicheer er dyre, men fra sidst i trediverne dukker en streg op, som bliver sikrere og sikrere, og som er med til at give netop vort blad et præg, som vi ikke ville være foruden – det er Trille Tegner, som dukker op, og som år efter år evner at tegne det nye, det glade og det stemningsfulde, netop som vi holder af det. At hun efterhånden er verdensberømt og brugt i fjerne blade, kan I næppe vide, men I ved, at skulle det ske i et nummer, at Tinka er træt og hviler sig på sine meriter, så savner I noget, som er væsentligt. I savner spejderen, som vil så meget, men som måske nok sommetider misforstår sine opgaver lidt, men hun går på med ligestor dødsforagt næste gang!

„Pigespejderen“ er jeres blad, det betyder to ting:

at I skal læse det og lære af det, men også, at det er den avis, I skal skrive til, når I har noget på hjerte. Det har sommetider knebet lidt med det sidste, men vær overbeviste om, at redaktøren holder af små beretninger om, hvad netop I er optaget af, og at hun lytter, hvis der er noget, I gerne vil have hende til at skaffe frem, hvis I ikke selv kan skrive det. God jubilæums-læselyst og mange små breve i fremtiden ønsker en gammel redaktør –

Annasofie

Tegneren Thora Trilles tegneserie:

TINKA GENNEM TYKT OG TYNDT!

Med regn og sjov og fester i syv lejre ku' vi i sommer jubilæet fejre. Af dem var Erholmlejren nok den kådeste; for der var jeg – og den var nok den vådeste!

Det skulle man have fortalt os i 1910

Emmy Houby fortæller om, hvor man
mødes i korpset i 1960

Fra en spæd begyndelse, hvor både det administrerende og planlæggende arbejde foregik rundt om i de respektive hjems spisestuer, står vi nu i jubilæumsåret i den situation, at Det Danske Pigespejderkorps har både kontorer, ejendomme og lejrpladser til rådighed.

Det skulle man have fortalt os i 1910!

Korpsets officielle adresse er „Pigespejderhuset, Lundsgade 6, København Ø“. *Korpskontoret* – eller rettere kontorerne, for der er 3 – ligger på 1. sal, og vi stikker hovedet indenfor for at se, hvordan der ser ud.

Jo, der er lyse og venlige farver, plakater og sjove ting, – men ellers ligner det godt nok et kontor med skriveborde med mange papirer på, og skrivemaskiner, som der klapres lystigt på. Telefonen ringer meget, og der skal gives fyldestgørende svar på de utroligste ting. I administrationschefens eget kontor, hvor der ofte holdes udvalgsmøder, står den elektriske duplicator. Vi betragter den med en blanding af resignation og respekt ... det er altså den, der udspyr alle de skrivelser, vi sommetider er ved at drukne i. Fra disse 3 kontorer er det altså, vi administreres – du og jeg og alle 20.000.

Men vi har også *Korpskontoret i Odense*. Her træffer man Anna ved et stort skrivebord, men det er sandelig også nødvendigt for hende at have, når man tænker på

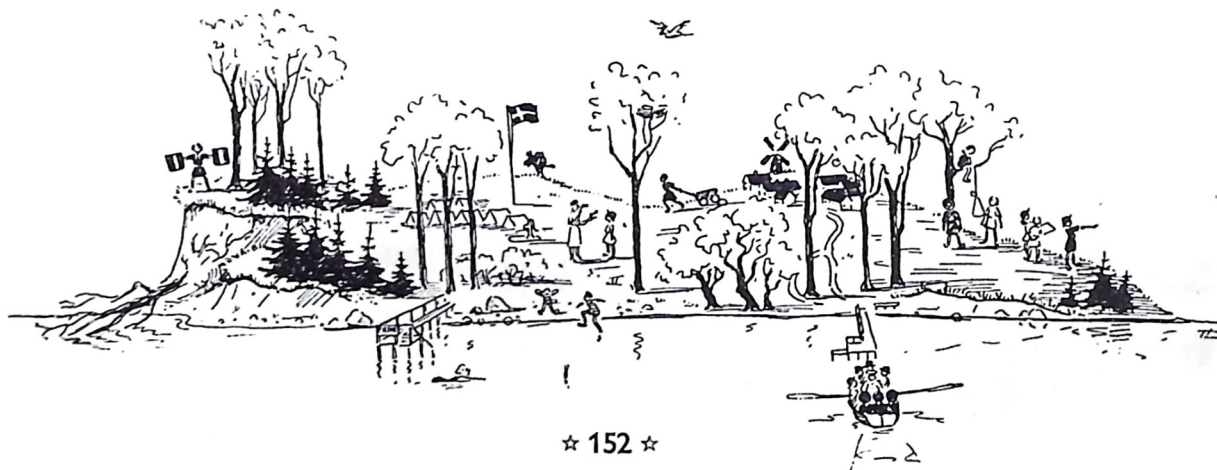
alt det, hun skal holde styr på. Foruden at være spejderchefens sekretær er Anna også redaktør af „Førerbladet“ og sekretær i det internationale udvalg m.m.

Instruktørernes skrivebord er ikke så stort, men de har megen dejlig gulvplads, og den bruger de flittigt, når der skal laves tavler, kort og oversigter – både når træninger og lejre planlægges, og når resultater vurderes. Det er sjældent man træffer instruktørerne der på een gang – en af dem er gerne på farten ude i landet – i korpsets bil – for også den hører med i billedet, når man tænker på korpskontoret i Odense.

Jeg nævnte før valgsmøderne i *Pigespejderhuset*. Der mødes kløver-senior- og blåmejseforere, der kommer instruktørfolket og kontaktfamilien og førere fra divisioner og distrikter, ja, selv patruljer på week-end i København og mødes der. – Der foregår altid noget eet eller flere steder i huset. Alle bliver vel modtaget, og bestyrerinden af dette hus, Mama, sørger for vort timelige vel, så alle i ro kan drøfte deres forskellige anliggender. Mon vi rigtig kan bedømme, hvad det betyder for hele korpsets trivsel? TAK til dem, der i 1940 havde mod og fremsyn nok til at sikre korpsset dette store hus, dette gode mødested.

Det skulle man have fortalt os i 1910!

„Jægergården“ er en ønskedrøm, der blev til virkelighed. Tænk at det virkelig er os – Det Danske Pige-

spejderkorps – der ejer denne dejlige ejendom i det skønne Nordsjælland, og kan komme der på træninger og i lejre, og kan nyde godt af de praktiske og gode forhold, der blev skabt med tilbygning af vestfløjen. Intet under at det er et sted, vi kan li' at mødes – ikke bare med hinanden, men også med vore udenlandske gæster, for det er et dejligt stykke Danmark, og atmosfæren på Jægergården er sådan, som vi kan li' den i vores korps, det sørger Ea Hougens for.

Du skal ikke være bange – jeg glemmer ikke *Fæno*.

Hvem kan vel glemme *Fæno*, hvis man bare en gang har oplevet en sommer derovre ... enten det nu var en af de somre, hvor man levede med sin regnfrakke indenfor rækkevidde døgnet rundt, eller en af de usandsynlige danske somre med ingen regn, men mosekonebryg i dalen, fuldmåne ude over Lillebælt og skovskader i hegnet. Lejrpladsen er ikke korpsets ejendom, men vi er *Fæno*'s ejer, godsejer Horsens, meget taknemlige, at vi hver sommer på træninger har mulighed for at mødes og hente inspiration og fornyelse i vort arbejde.

Midt i Jyllands himmelbjergegn har vi endnu et mødested, *Paradislejren ved Virklund*. Fællesrådets dejlige lejrgrund på ca. 10 tdr. land med lyng og mange naturligt afskærmede lejrpladser. Her kan vi holde sommerlejr og mødes med grønne og blå kammerater fra alle kanter af landet.

Et dejligt mødested for danske pigespejdere.

Jeg synes ikke, jeg kan slutte denne omtale af korpsets „mødesteder“ uden også at nævne *Spejderskolen*. Ganske vist ejes skolen ikke af korpsset, som vist mange tror, den er „sin egen“ – men i mange af korpsets 50 år var den møde- og samlingssted for vort korps, fordi daværende spejderchef, Elisabeth Flagstad, også var bestyrerinde på skolen og altid gæstfrit lukkede dørene op. Der er blevet holdt mange slags møder og førertræninger på Spejderskolen og hvert år divisionschefsmøde, lige til vi blev så mange, at gymnastiksalen var ved at sprænges, og vi med vemod måtte finde et andet sted til dette talstærke møde. På Spejderskolen var også det første korpskontor og depot – sidstnævnte et skab med mange hylder; jo, Spejderskolen hører også med i billedet.

Mon ikke det er gået dig, som det gik mig, at man bliver helt overvældet, når man rigtig gør sig klart, hvilke gode forhold vi har fået at arbejde under i Det Danske Pigespejderkorps? Vi har al mulig grund til at være taknemlige over for de mennesker, hvis initiativ og dygtige indsats har skaffet vort korps denne gode ramme – og vise vor taknemlighed ved at fylde rammen på værdig vis ved at mødes med glæde og i god forståelse med hinanden, ja, kort sagt i den gode ånd, som vi håber må præge alle i vort 50 år gamle korps.

Muntre minder

Sybille Bruun fortæller om et selskab for bestyrelsen, hvortil dronningen var indbudt

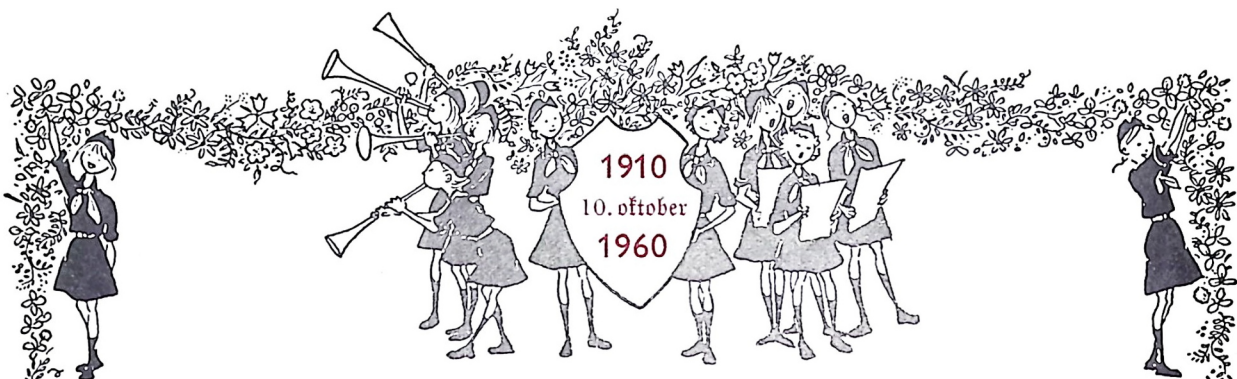
I anledning af Ida Thorbeks afgang fra bestyrelsen havde dronningen taget imod en indbydelse til middag i mit hjem, hvor hele DDP's bestyrelse skulle komme til stede tilligemed fru Thorbeks familie og enkelte andre. Vi skulle være 18 ialt, og da jeg syntes, at mit sortlakerede spisebord trængte til en opfriskning, aftalte jeg i god tid med en snedker, at han skulle duco-lakere det, hvorpå jeg rejste til England, hvorfra jeg først skulle vende tilbage et par dage før middagen. Vel hjemkommen ville jeg for en ordens skyld høre, hvornår bordet kom tilbage, og ringede derfor til snedkeren, som beklagende sagde, at det havde han rigtignok ikke nået at gøre noget ved, andet end at hovle det af, men jeg kunne nok få det i løbet af 8 dage! Så måtte jeg jo fortælle ham, at det ingenlunde var tids nok, og jeg var endda så hårdhjertet at sige, at bordet måtte og skulle jeg have, hvordan han så ellers ville klare det. Han kunne intet love men ville

gøre sit yderste og antydede, at det ville betyde arbejde dag og nat, og jeg lagde røret på og gik ind og spekulerede over, om jeg i tilfælde af, at det alligevel oversteg hans kræfter, kunne anbringe Hendes Majestæt og bestyrelsen på gulvet. I så fald ville middagen i hvert tilfælde få det rette spejderagtige præg!

Om lordagen, to timer før festen, ankom bordet, – men i hvilken tilstand! Det var ganske rigtig blevet duco-lakeret, men da det jo var sket meget nyligt, lugtede det sådan af acetone, at der knapt var til at være i stuen. Og det var endda ikke det værste, for da vi skulle dække det, fremgik det med al ønskelig tydelighed, at bordet heller ikke var blevet helt tort endnu! Der var imidlertid ikke andet at gøre end at lægge de dækkeservietter på, som vi altid bruger, og så iøvrigt håbe på det bedste.

Ikke så snart var gæsterne kommet, for de snusede mis-tænksomt og så anklagende på mig, som om de mente, at

(Fortsættes side 154)

Depotet ønsker korpset og alle dets medlemmer til lykke med 50 års jubilæet!

Minder fra jubilæumslejrene

Hvis du ikke nåede det, eller pengene ikke slog til, kan du endnu nå at få fat på nogle af depotets specielle lejr- og jubilæumsminder, idet vi har et lille restlager:

Bælteplade	1,00
Cykelflag, dobbelt (nedsat)	1,95
Jubilæumsske, forsølv marmeladeske med fynskort med lejrene markeret	9,50
Postkort, luftfotos af lejrene (Hverringe udsolgt), pr. stk.	0,50
Postkort med herregårdene Erholm, Juels berg, Hverringe, Risinge, Tybrind, pr. stk.	0,15
Postkort med Brahe-Trolleborg	0,25
Postkort med Brahe-Trolleborg med farver ...	0,15
Postkort med Fyn, hvor lejrene er indtegnet	0,10
Jubilæumsbogmærke	1,25
Jubilæumsmærkater, pr. stk.	0,05
Panoramabillede med alle lejrdelegerne opstillet på Odense stadion	10,00

Nyheder!

Ordliste med spejdglosser på engelsk, tysk og fransk	0,25
Kuglepen med emblem, mange forsk. farver	1,75
Ekstra patron til kuglepen	0,90
Teske, forsølv, med emblem	4,75
Teske, forsølv, med emblem i rød, grøn, gul, kornblå, lys blå eller lilla emalje	5,50
Viskestykke med spejdermotiv	7,00

Peter Svupstiks Spejderskrøner (fornøjelig læsning), bind I og II, pr. stk.	4,25
Ny korpsplakat	3,50

Så er det tid for trave- og orienteringsture

Silvakompas er blevet billigere!

Type 5	8,50
Type 3, vædskefyldt	14,50
Type 2, vædskefyldt	23,00
Type 1, vædskefyldt	28,00
Type 8, vædskefyldt, med lup	40,00
Type 15, vædskefyldt, med spejl	47,00

Etui til kompas

til type 2 og 5	3,60
til type 3	4,00
til type 1 og 8	4,30
til type 15	4,70

Kortmåler m. etui

med ring eller stang	8,75
----------------------------	------

Poul Korsholms fortræffelige bog:

Orientering med kort og kompas – udenfor alfarvej

er udkommet i nyt oplag,	
uindbundet	10,75
indbundet	16,00

Husk ved køb på depotet skal der forevises rekvisition eller medlemskort

PIGESPEJDERDEPOTET

Lundsgade 6 . København Ø . Tlf. Øbro 8383 . Giro 40 673

Depotets åbningstider: 9-17,30, fredag 9-19, lørdag 9-14

REDAKTION: Ansvarshavende: Fru Annesofie Hermann. Redaktør: Frk. Ruth Estrup, Strandvejen 48 B, Hellerup.

POSTBOX: Fru Ellen From Petersen, Gillesager 130, Hvidovre.

ADMINISTRATION og EKSPEDITION: Kontingent for bladet sendes sammen med kontingent til divisionen.

Enkelt-abonnement på „Pigespejderne“ tegnes på det lokale postkontor, og abonnementsprisen for 1960 er kr. 5,00. Enkelt-eksemplarer af bladet kan fås på korpskontoret i København mod forudbetaling af 50 øre pr. nummer (gerne i frimærker).

EKSPEDITION og TRYK: Fyens Stiftsbogtrykkeri, Odense. Afleveret til posthuset den 14. 10. 60

11764